

Estonija susitaikiusi su Rusija

Kariavimas tarp Estonijos ir Rusijos pertrauktas

Taikos sąlygos priimtos

Tukstančiai socialistų nužudyta Vengrijoje

Denikinas nori Pabaltiją privienyti prie Rusijos

ESTONIJA, IR SOVIETŲ RU-SIJA SUSTABDĖ KARIAVIMĄ.

Kariavimas jau apsisistojo ir dabar bus rengiama taikos sutartis. Bolševikai gal' gaus dabar priėjimą prie jūrų.

DORPATAS, gr. 24. (Rašo Chicago Tribune korespondentas John Clayton).—Likimo ka- lėdine dovana Estonijai yra ry- toj taika.

Bendra Estonijos ir sovietų Rusijos komisija šįvakar pasie- kė susitarimą apie abėlnas tai- kos sąlygas. Abi pusės palie- pė sustabdyti kariavimą savo frontuose.

Delegatai grįžta namo.

Delegatai šianakt grįžta na- mo pasilsėti per šventes. Jie sugrįš į Dorpatą pamedėlyj ir ne- be su tokiu skubumu rašys tai- kos sutartį.

Valdžia čia tikisi, kad naujo- ji taika pažymės pradžią poli- tikos visame pasaulyje nesimai- šymo į sovietų Rusijos reika- lus.

Taika su Estonija duoda so- vietų Rusijai pirmą sykį prie- jimą prie uostų, kurie dabar yra liuosi nuo talkininkų blokados —ir tada prie pasaulio marke- tų. Sutartis tarp Estonijos ir sovietų duoda bolševikams tei- sę pirkti ir parduoti Estonijoj ir vartoti jos uostus. Talki- ninkai dar nepasiekė blokado- s prie Estonijos uostus, nors nekantriai laukiama jų sekamo žingsnio.

100,000 raudonarmiečių Narvos fronte.

Estonai priėmė žinias apie taiką su tokiu dekingumu, ko- kio negalima suprasti užjūryje. Yra abėlnai žinoma šalyje, kad sovietų Rusija yra surinkusi 100,000 kareivių armiją Nar- vos fronte tikslu pradėti didelį užpuolimą ant Estonijos, jei bu- tų nepavykusi Dorpatio konfe- rencija. Estonai įtempė visas pajėgas ir sudėjo visus turtus, kad pastatius ganytinai karei- vių Narvos fronte, kad atmušti tą didįjį užpuolimą.

Konferencijos susitarimas ta- po pasiektas po 48 valandų svarstymo. Tačiau didžiama konferencijos darbo tapo atlik- ta subkomitetų. Taipjau pa- dėtas pamatas rašymui taikos sutarties, kas užims keletą sa- valčių laiko.

Padėtis labai pagerėjo pasi- elgimu gen. Judenčiaus, kuris perkėlė šiaurvakarinės Rusijos armijos bazą į kitą šalį. Po to sunkios karinės gvarantijos pa- tapo vien formalizmu. Viena- tinu tikslu dabar yra įsteigti

liniją prieš Kolčako ar Deniki- no atnaujinimą civilės karės iš- bazos ant Estonijos žemės.

Estonų pranešimas.

"Mes norėjome padaryti tai- ką," pasakė Poska, galva Estoni- jos delegacijos. "Mes netu- rime prieštasties vesti karę. Mes nenorime užkariauti Rusijos, nėgi mes niekad nebandėm to padaryti. Mes kariavome vien tik palaikymui mūsų neprikla- somybės."

"Is kitos pusės, gen. Kostia- jev pripažino konferencijoj, kad bolševikai pradėjo savo kampaniją tikslu pridėti Estoni- ją prie sovietų respublikos. Delei tos prieštasties mūsų abe- jojimas apie bolševikų nuosir- dumą nebuvo nepateisinamas."

"Mes negalėjome daryti tai- kos kol jie spirėsi, kad mes pasitrauktume nuo Narvos upės. Tai būtų buvusi mūsų tau- tine saudzyste. Mes sutinka- me pripažinti principą karinių gvarantių, skirdamiesi daugiau sia buduose jų išpildymo. Te- čiaus budai yra svarstyti, kad radus draugišką išrišimą."

(Ši žinia, kaip ir visos atei- nančios iš Estonijos žinios, yra miglota. Dar nėra žinoma kas dabar sutarta, taika ar tik mu- šių paliauba. O gal vien tik laikinė paliauba? Kiek žino- ma dabar buvo tariamasi vien apie paliaubą. Jei susitarta vien paliauba, tai dar nereikia taikos ir Estonijos uostai ne- bus atidaryti sovietams ir ne- bus vedama su jais jokios pirk- lybos, o vien tik pertraukiama kariavimas. Tai paaiškės pas- kui, kada ateis pilnesnės ir tik- resnės žinios. Bet vienas yra aišku—kariavimas, laikinai ar ant visados, tarp Estonijos ir sovietų Rusijos liko pertrauk- tas).

True translation filed with the post- master at Chicago, Ill. Dec. 27, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

ESTONIJA IR BOLŠEVIKAI GAL IR PERTRAUKS KA- RIAVIMĄ.

Tikimasi, kad pasirašys paliau- bą, nes rubežių klausimas jau išrišta, bolševikams nusileidžia.

DORPATAS, gr. 23. (Rašo Chicago Daily News korespon- dentas Michael Farbman).—Taikos konferencija priėmė nau- ją kryptį ir dabar tikimasi, kad kariavimas tuojaus apsi- stos ir bus padaryta mūsų pa- liauba tarp Estonijos ir sovietų Rusijos. Šiandie specialė ko- misija pasiekė susitarimą apie rubežius ir karines gvarantijas ir tas susitarimas tapo ratifikuo- tas delegatų.

Iki vakar dienos Estonijos delegatai atsisakinėjo ka-nors griešto pasakyti apie bolševikų reikalaujamas karines gvaran- tijas. Jie pakartotinai sakė bol- ševikams:

"Kam kalbėti apie gvaranti- jas, kuomet mes dar nesame susitarę apie abėlnas mūsų pa- liaubos sąlygas?"

Is kitos pusės bolševikai tvir- tino, kad jie turi pirmiau žino- ti Estonijos užtikrinimus apie gvarantijas. Jie sakė, kad jei jie žinotų gvarantijas, jie grei- tai sutiktų koncesijų Estonijai svarbiuose dalykuose.

Vakar Estonijos delegatai pastatė savo priedinius terito- rialius reikalavimus kaipo ulti- matumą, į kurį reikalavo grei- to atsakymo, jie iš savo pusės sutikdami tuojaus svarstyti ka- rines gvarantijas.

Visa padėtis visai persimai- nė. Bolševikai tuojaus pareiš- kė, kad jie sutinka daryti naujų nusileidimų rubežius klausim- me. Abu klausimai tada tapo paduoti specialiai komisijai, su viršminėtomis pasekmėmis.

True translation filed with the post- master at Chicago, Ill. Dec. 27, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

BOLŠEVIKAI BJOSI KLASTOS.

HELSINGFORS, gr. 21. (Ra- šo Chicago Tribune korespon- dentas John Clayton).—Prezi- dentas bolševikų delegacijos Dorpate Joffe suteikė praneši- mą, kurį reikėjo atvežti į Hel- singfors, kad išvengus Estoni- jos cenzūros.

Nuo atsidarymo Dorpatio kon- ferencijos Estonijos valdžia griežėsi visų priemonių, kad neleidus laikraštiniams pasi- kalbėti su sovietų delegatais. Kalbama, kad tos pozicijos lai- kytaš delei to fakto, kad Ru- sijos blokada tebėra ir todėl ir jos delegacija yra taipgi suvar- žyta.

Joffe trumpas apibudinimas atsitikimų prieš konferenciją parodo kodėl yra reikalaujama karinių gvarantių pirm sustab- dant kariavimą.

Estonija padariusi klastą.

"Po Rodziankos sumušimui prieš Petrogradą, Rusijos val- džia pakvietė estonus ir kitus į tarybas Pskovo, kuriose estoni- ai dalyvavo. Kariavimas ta- me laike apsisistojo. Bet Estoni- jos valdžia panaudojo tą per- trauką prisirėgimui prie nau- jos atakos ant sovietų Rusijos, kurią pradėjo gen. Judenčius po pertraukimui Pskovo pasi- tarimų. Sovietų Rusijos dele- gacija mato reikalingą esant estonų gvarantijas, kurios ap- saugotų sovietų Rusiją nuo pa- sikartojimo klastos. Kaip tik Estonija duos tuos užtikrini- mus, mes esame pasirengę su- stabdyti kariavimą."

"Rusijos delegacija pasiulė projektą taikos sutarties, kuri parašyta prielankiai Estonijai. Rubežių klausime sovietų Ru- sija keturius sykias darė nusilei- dimus, kad išpildžius estonų reikalavimus. Sovietų Rusija skaito būtinu savo interesams palaikyti tikrus rubežius."

Bolševikai nusileidžia.

"Tečias ji (Rusija) sutiko atiduoti estonams didelį plotą žemės ir rytus nuo Narvos, nes Narva ekonominiai rymo ant jos žemės. Ji reikalauja vien

neutralizavimo to distrikto. Nar- vos upė yra jų rankose karinia- me supratime. Į pietus nuo Pskovo ežero mes sutikome ati- duoti žemių, kur didžiama gy- ventojų yra abejotina. Rusijos statistikos parodo kad iš 250,- 000 gyventojų tik 40,000 yra estonai.

"Interesuose mūsų pačių ap- sisauojimo mes turime reika- lauti lygios narystės komisijo- se, kurios pridabos išpildymą karinių sąlygų."

True translation filed with the post- master at Chicago, Ill. Dec. 27, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

NORI PRIVIENYTI PABALTI- JĄ PRIE RUSIJOS.

Denikinas pradės tarybas su at- siskirusiomis valstijomis, kad jas vėl patraukus prie Rusijos.

LONDONAS.—Denikino be- vielinis pranešimas sako, kad karinės tarybos susirinkime gruodžio 17 d. tapo nutarta pra- dėti atskirai tarybas su kiek- viena Rusijos parubežinė val- stybe, tikslu suvienodinti veiki- mą visų anti-bolševikiškų spē- kų, privienijant prie Rusijos vi- sas tas naujai susidariusias val- stybes.

Tas nuosprendis padaryta po paskelbimui, kad talkininkai i- varsto apie susaukimą visų Rusijos anti-bolševikų spēkų atstovų konferencijos.

True translation filed with the post- master at Chicago, Ill. Dec. 27, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

RUSIJOS BOLŠEVIKAI GREITINASI PRIE ITALIJOS.

Sovietų pasiuntinis Italijoje su speciale misija.

PARYŽIUS, gr. 26.—Is Ry- mo pranešama, kad vakar į Ne- apolį atvyko Rusijos sovietų respublikos pasiuntinis su spe- ciale misija prie Italijos val- džios.

True translation filed with the post- master at Chicago, Ill. Dec. 27, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

SOCIALREVOLIUCIONIERIAI ISTEIGĖ SIBERIJOJE NAUJĄ VALDŽIĄ.

Gal bandys nuversti Kolčako valdžią. Padėtis rusti.

WASHINGTON, gr. 26.—Val- stybės, departamentas gavo ži- nių, kad susirėmimas tarp len- kų ir bolševikų spēkų Taiga apygardoje, kurią paėmė bolševikai, įvyko gr. 23 d. Tečias traukinis su Amerikos Raudonojo Kryžiaus reikmenimis spē- jo pasprukti už mušio linijos. Amerikos vice konsulai Ray ir Hansen yra saugumoj.

Socialrevoliucionierių elemen- tai sudarė valdžią Čeremkovoje. Tie elementai darosi nuolat ne- ramesniais ir nebutų netikėtu dalyku, jei jie bandytų nuversti Kolčako valdžią. Politinė situacija yra labai rusti.

Adm. Kolčakas liko sutruk- dytas kelyje į Irkutską ir ma- nomia, kad jis yra į vakarus nuo Čeremkovą.

BRUSSELS, Belgijoj.—An- gliakasis streikas tęsiasi ir nuo- latos darosi rusesniu, grasin- damas sustabdyti visą pramonę. Kad išvengus didesnės ka- tastrofės prisiėjo niekurius ka- syklas užtvėnkti vandeniu.

Gruzijos padėtis.

KAUKAZO RESPUBLIKA REIKALAUJA PRIPAŽINTI JOS NEPRIKLAUSOMYBĘ.

Socialistų valdoma Gruzinija yra gerai susitvarkiusi ir pra- vedusi daug svarbių ir pastovių reformų.

LONDONAS, gr. 24.—Irakl Cereteli, žymus Gruzijos vei- kėjas-socialdemokratas ir Gru- zinijos respublikos delegatas Pa- ryžiaus taikos konferencijon reikalauja pripažinimo tos ša- lies, pasakojo apie tai ką vei- ki ir yra nuveikusi Gruzinijos demokratija. Cereteli paeina iš senos ir augštos Gruzijos šeimos, yra geru kalbėtoju iš- buvo 10 metų Siberijos kator- goje už savo socialistiškas pa- žiūras. Jis buvo nariu antrosios dmos ir buvo ministriū Kerensko kabinete. Jis yra grieštas anti-bolševikas.

"Kada 1917 m. revoliucija nu- vertė priespaudos valdžią," sa- kė jis, "tautinės Gruzijos aspi- racijos, kurios buvo triuškina- mos per paskutinį šimtmetį, at- gimė su nauja spēka. Visos kle- sos susivienijo, kad sutvėrės nepriklausomą respubliką, mō- derniniais demokratiniais pama- tais. Kaip pavyzdį tautinės vienybės mes galime paduoti ku- nigiją, kuri priėmė be mūrmė- jimo atskirą bažnyčios nūi valstybės ir didžponiją, kuri nors netekė klesinių privilegi- jų, suteikė valstybei nuosavy- bės formoje bankų, kolegijų ir žemių, daugiau kaip 40,000,000 rublių vertės."

"Esant tokiai vienybei parla- mentas ir galėjo be jokios opo- zicijos įvesti sekamas reformas: laisvę tikėjimo, žodžio, spaudos ir susirinkimų; visuotinę balsavimą, nežiurint lyčių; propor- cionalę atstovybę tautinės ma- žumos ir priverstinę mokyklų lankymą. Kasyklos, miškai ir vandens pajėga tapo naciona- lizuotos ir kooperatyvės drau- gių veiklai dalyvauja jų pa- naudojimė. Gruzinijoj yra 800 vartotojų kooperacijų ir 400 ko- operatyvių bankų, daugiausia miesteliuose."

"Tifliso universitetas, kurį steigti Trans-Kaukazijoj Rusi- jos valdžia atsisakė, buvo tuo- jaus sutvertas ir gruzinai iš Ru- sijos universitetų sugrįžo į savo šalį. Dabar tame universitete yra 35 profesoriai ir virš 1,000 studentų. Beto Tiflise veikia taip vadinamas liaudies univer- sitetas, kuris turi 25 skyrius, kuriuose mokina pačliu Tifli- so universiteto profesoriai."

"Bet nors Gruzinija per tuos du metus, kurie atnešė Rusijai chaosą, pasilaikė tvarkoje ir taikoje, tečias ji labai kentė delei to, kad ji per penkis metus buvo praktiškai atskirta nuo Europos ir todėl pragyvenimas pasidarė labai brangus."

"Kitu debesi Gruzinijos hori- zonte yra tas faktas, kad tal- kininkai ikišiol dar nėra pripa- žinę tos šalies. Kol ta suvilkin- ta teisingystė nebus padaryta, Gruzinija negali pilnai reorga- nizuoti savo finansus. Bet jie tikisi, kad jų šalies atliktas dar- bas bus apvainikuotas pripaži- nimu jos nepriklausomybės."

True translation filed with the post- master at Chicago, Ill. Dec. 27, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

PRASO PAGELBETI SUSTABDYTI BALTAJAI TERORĄ VENGRIJOJE.

Austrijos socialistai prašo su- stabdyti skerdynę Vengrijoje.

BERLINAS, gr. 23.—Austri- jos socialdemokratijos centrali- nė taryba išleido atsisaukimą į viso pasaulio darbininkus, ypač į Suv. Valstiję, Anglijos, Fran- cijos ir Italijos socialistus, kad jie spirtų savo valdžias pada- ryti žingsnių sustabdymui sker- dydų komunistų ir socialistų Vengrijoje.

Atsisaukime sakoma, kad lai- ke Bela Kun valdymo Vengri- jos buvo nužudyta 500 žmonių, bet dabar daugiau kaip dešimt syk tiek tapo sušaudyta tutei- sus karės laukų teismams. su- lig paikiausiais kaltinimais da- bartinio Vengrijos kariuomenės komandotojo admirolo Hor- thly.

6c KARFERIS ŠIANDIE.

CHICAGO.—Šiandie, nuo 12:01 val. naktį, Public utilities komisijos parėdimu, ant visų miesto linijų yra imamas 6c karferis, vieton ikišiol buvusį 7c. Seniau nupirktieji tiktai- tai pajau bus primami. Tas kar- feris bus iki gegužės mėn., jei komisija kitaip nepatvarkys. Tikimasi mažo nupigimo kar- ferio ir ant elevatorių. Miestas ir toliau kovosias teismuose už 5c karferį.

REIKALAUJA UZBAIGTI TAIKOS KIVIRCIUS.

WASHINGTON, gr. 26.—Kal- bama, kad daug senatorių yra labai nepatenkinti su vilkinimu priėmimo taikos sutarties ir jau rengiasi apleisti savo vadovus Lodge ir Hitchcock, kurių vie- nas grieštai atmėta sutartį, o kitas nepriima jokių nusileidi- mų, kad sudarius vidurinę srio- vę ir priverstus padaryti senato didžiūmai priimtinus kompro- misus. Ikišiol tarybos tarp se- nato vadovų nedavė jokių pasek- mių.

True translation filed with the post- master at Chicago, Ill. Dec. 27, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

SMARKUS RUSŲ GENE- ROLAS.

Šaukia Čechų generolą dvikovon.

IRKUTSKAS, gr. 25.—Is prie- žasties iškilusių naujų nesusi- pratimų tarp čechų ir rusų po Kolčako ir Čecho-Slovakijos ko- misionieriaus Siberijoje Dr. Vald Girsą apsimainymui kal- tinimais ir nusiskundimais, gen. Kapell, rusų komandotojas vakarinių armijų išaukė dvi- kovon čechų komandotoją gen. Surovą.

JIESKO PASKENDUSIOS ZEMES.

BUENOS AIRES.—Čia lanko si prof. W. A. Bryan iš Hawaii universiteto. Jis jiesko pėdsakų juostos žemės, kuri, mano- ma, milijonai metų atgal jungė Pietinę Ameriką su Hawaii sa- lomais.

Kitas profesorius jiesko nau- jos planetos, kuri buk esanti apie Neptuną, 50 kartų toliau nuo saulės negu žemė.

Geležinkeliai nepasiduoda.

REIKALAUJA ATMESTI CUMMINS BILIŲ.

Geležinkeliai sako, kad jie niekad nepasiduos uždraudimui streikuoti ir net grąšina streiku.

WASHINGTON, gr. 26.—Or- ganizuotieji geležinkelių maši- nistai per savo prezidentą pra- nešė kongresui, kad jie niekad nepasiduos Cummins geležinke- lių biliui, kuris uždraudžia ge- ležinkeliams streikuoti ir grąšina streikeriams kalėjimu.

Mašinistai apie mėnuo atgal balsavo streiko klausime ir 98 nuos. narių pritarė tuojaui- niams streikui, jei tasis bilius bus priimtas su uždraudimu streiko. Balsavimo pasekmė ikišiol nebuvo skelbiamos to- del, kad neišrodytų jog prievar- ta verčiama kongresą atmesti įstatymus. Bet geležinkeliai yra pasirengę streikuoti, jei kongresas geruoju nesutiks at- mesti to biliaus skirsnį apie streikus.

Kitos geležinkelių unijos dar nieko nenutarė to biliaus klausime, bet dabar ant paned- lio yra šaukiama čia visų gele- žinkelių darbininkų viršininkų konferencija, kad apsvaarsius bilius apie geležinkelių ir nu- siastčius savo grieštą poziciją Cummins biliaus. Konferen- cija šaukia Samuel Gompers, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas.

SUGRAŽINS GELEŽINKELIUS JŲ SAVININKAMS.

WASHINGTON, gr. 26.—Pre- zidentas Wilsonas paskelbė, kad geležinkeliai bus sugrąžin- ti jų savininkams kovo 31 d. Darbininkai gi reikalavo, kad jei geležinkeliai nepaimti val- džios nuosavybėn, tai kad dar mažiausia per du metus jie pa- siliktų valdžios kontrolėje.

Ivairios žinios.

CHICAGO.—Vakar Ralph Milwicz, 3500 S. California ave. ir James Sradly, 3540 Califor- nia ave. pasimirė užsnuodiję per šventes išgertu mediniu al- koholiu.

DETROIT, Mich.—Gatveka- rių kompanija sutiko įvesti 5c karferį neimant nieko už trans- ferius. Ji pirmiau reikalavo 1c už transferį, bet dabar atrado, kad ji gali operuoti lygiai už 5c ir dar atlikti daug pataisymų.

PARYŽIUS.—Eina kalbos, kad Austrijos kancleris Renner nesitikėdamas, kad Europos pa- gelba Austrijai pribus laiku, mano važiuoti į Ameriką ir prašyti čia maisto ir paskolos.

CHICAGO.—Vakar į čia iš Italijos atvyko gal žymiausias pasaulio dainininkas-baritonas Titta Ruffo. Jis dainuos Chi- cagos operoje.

DELHI, Indijoj.—Čia išleista parėdymas draudžiantis laikyti pas save Rusijos pinigus. Per- žengiantiesiems tai grąšinama 3 metais kalėjimo ir konfiskavi- mu rastų rusų pinigų.

Kas Dedasi Lietuvoj

Kupiškis. Turime ir mes kuo pasigirti. Tai mūsų teismu. Teisėjo pareigas eina rusas, kuris daug metų Kupiškėje yra buvęs žemskiū; jau truputį ir lietuviškai moka.

Kiekvieną bylą tardant yra kaltintojas ir kaltinamas. Kalbas judviečių geriau teisėjui įtinka, tas visuomet bylą išloš.

O jei muzikėliui tenka bylinėtis su kuriuo nors dvarininkėliu, tai jau pavarski, žmogut! Ateini vieną, antrą, trečią kartą visais liudininkais vedinas, o dvarininkėlio kaip nēr, taip nēr. Teisėjas laukia, kada ponelis tu rės laiko. Muzikėlio nelauks.

Tikra bėda kupiškėnams, neturint gero teisėjo. Dejuoja žmonės ir nežino, ką daryti. Teisėjui pašalinti siuntė skundas ir pavieni žmonės, ir valsčiaus valdyba, ir net, pagaliau, pats igaliotinių seimelis, reikalaujanti paskirti kitą žmogų; bet atsakymo kaip nēr, taip nēr.

Telšiai. Čia norima įsteigti automobilių draugiją. Tik gaila, kad supanytojai ar del nepasijūrejo, ar del baimės, kad neįteigtų draugijon žemesnio laimo žmonių nustatę pajų 200 auksinų ir leisdami vienam imti 100 pajų. Ir kiekvienas gali turėti tiek balsų, kiek pajų. Kiek teko girdėti, įstos į draugiją daug Klaipėdos pirklių, kurie, turbūt, viską ir suims į savo rankas.

Žarėnai. Spalio 22 d. žmogūds kirviu užmušė Feleksavo dvaro nuomininkus žydus. Žmogūds suimtas.

Telšių apskr. Nors visiems aišku, kaip yra sunki našta ukininkams stūka, bet vis dėlto apskrities seimelis nutarė kariusmenės reikalams viską vežti už stūkas nemokamai. Tik visi murma, kad varoma vežti prekės draugijoms ir šiaip pirkliams.

Nekenčia čia žmonės vokiečių ir rusų, bet lenkų juo labiau. Iyklus valdžios atmainoms, žmonių upas kiek nupuošė. Dabar pradėjo kalbėti apie reikalingumą steigti valstiečių ir darbininkų sąjungas, kad galėtų laimėti nors į Steigiamąjį Seimą rinkdami.

Kaišėdorys. Spalio 12 dieną čia ėmė naujokus. Iš visos Kai-

šėdorių apskr. suvažiojo gana daug gražių, jaunų vaikų. Bet kaip jie negražiai elgėsi (žveigdami, šukaudami, armoniką čirpindami, užkabindami praieivius). I krautuves įsibrukę buvo bepradėdę jas plėsti, bet vieno kito sugėdinti išsidangino iš jų. O kai vakare traukipin sėdo, tai jau net gėda ir klauku buvo klausyti.

Kaž kodel tvarkos dabotojų nė vieno nesimatė naujokus draudžiant. Didžiausias klaidumas apima pamanius, kad nė kiek neatsimainė naujokų ėmimo vėlės, vis toks tamsus, baisus tebėra, kaip ir caro laikais.

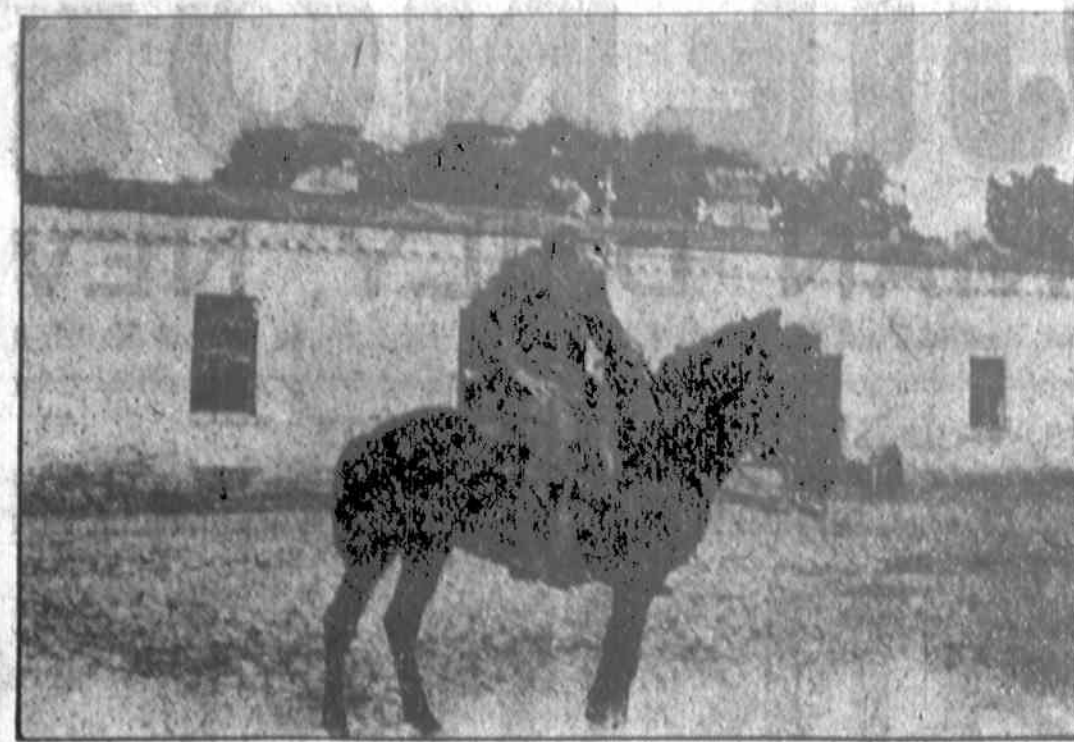
Kaimelis. (Kidulių vals.) Šis miestelis labai gražioje vietoje stovi. Bet žmonės gan tamsūs. Jie tik težino gausių aukų kunigams duoti, pavyzdžiui, per Visų šventę, kuomet elgėtos prie bažnyčios mūro šala, trūpinius gaudami o kunigui pilną kiemą prileido visokių gyvulių ir paukščių. Mat vis Dievo garbei...

VILNIUS.

Lenkai sustabdė ėjusį Vilniuje lietuvių laikraštį "Aušrą." Lenkų Vilniaus apygardos viršininkas lapkričio 12 d. raštu pranešė "Svyturio" spaustuvei, kad savaitraštis "Aušra" sustabdomas "del kenksmingo krypsnio, kurs išsireiškė visoje eilėje straipsnių". Idomu, kad lenkai pakelia nepaprastą riksmą, kuomet kurs išsireiškė visoje eilėje straipsnių. Idomu, kad lenkai pakelia nepaprastą riksmą, kuomet kurs išsireiškė visoje eilėje straipsnių. Idomu, kad lenkai pakelia nepaprastą riksmą, kuomet kurs išsireiškė visoje eilėje straipsnių.

M. Biržišką Vilniaus lietuvių gimnazijos direktorių lenkai pabaudė 300 rub. už tai, kad jo gimnazijoje buvo surengtas metinis gimnazijos aktas be valdžios leidimo.

Iš Kauno išvaryti vokiečių valdiniai. Lapkričio 14 dieną vokiečių igaliotinių Kaune užsienio reikalų ministerijos valdytojas įteikė raštą, kuriame prašo nurodyti, kurie valdiniai ir tarnautojai butinai reikalingi Vokiečių pasiuntinybei. Visi kiti Vokiečių valdiniai, lygiai taip pat vokiečiai, ėjusieji okupacijos metu karinę ar civilinę tarnybą, nieku būdu pasilikti Lietu-

Leitenantas L. Messinger pasakoja kad Lietuvoj jam ypač labai patikę nedidukai, bet pastebėtina miklys ir greitai žemaičių arkliai. Savo ekskursijoms po Lietuvą vaikųčių šelpimo reikalais jis dažnai mėgdavęs tais arkliais vaduotis. Paveikslėlis parodo patį leit. Messingerį raitą ant žemaitiško žirgelio.

Tauragiečiams šis paveikslėlis bus gerai pažįstamas. Tai Tauragės bažnyčia. Karėj Tauragės miestelis daugiausiai, turbut, nukentėjo. Vokiečiams su rusais grumianties, jis buvo beveik visai sunaikintas. Neišliko sveika nė bažnyčia, kas matyt iš šio paveikslėlio: bokštas, stogas ir sienos armotų kulkomis sudaužytos, suardytos.

voje negali. Jie turėjo išvažiuoti ligi lapkričio 16 d. Skaičiuje išvarytų yra ir Vokiečių igaliotinis Lietuvoje Cimerle. Lietuvos valstybės tarnyboje užsilegė ligi šiol vokiečiai karininkai pašalinti iš vietų ir turi išvažiuoti iš Lietuvos. Įsakymas ne liečia lietuvių, Vokietijos valdiniių.

Laiškai iš Lietuvos.

Iš Gendvilių, Kupiškio valsė.

Rašo Kazimierui Čiurlui i Chicago, Ill., jo draugė:

Gerbiamas drauge! Mes visi esame sveiki, tik bobutė pakavojom. Karo audros nemaža priblaškė mus. Vieną brolių sulaukėm, kitą išlydėjom. Jonukas dabar mušasi su kolėkininkais. Nors karas ir nebe toks baisus, kaip pirma, ale vis dėlto pavojinga ir vargo nemažai tenka patirti.

Kazimieras sugrįžo po Naujų Metų. Mušinosė išbuvo 5 mėnesius, o paskui papuošė į vokiečių nelaisvę, kur išbuvo pusketvirtį metų. Sugrįžo sveikas.

Kas teko pergyventi karo metais — sunku ir neaprašyti. Niekuomet nesitikiuome tiek daug vargo pamatyti. Da gerai kad namų nesudėgino, tai turėjome nors pastogę. O šiaip jau buvome visai nusigyvenę: gyvulių turėjome mažai ir tų pačių nebuvo kuo šerti. Dabar jau pradėdame po biskį prisigyventi. Vasarą buvo labai lietinga, todėl laukų darbai labai užsivilko.

Klaus, kokios valdžios mes norime? Mes ir patį nežinome. Bolševikai mums keistai atrodo:

je su žmonėmis žiauriai elgiasi. Da rusų bolševikai buvo pakenčiami, bet lietuviški bolševikai — visokie driskiai — tai bauriai skriaudė žmones. Sunku dabar pasakyti, ar Lietuva kada nors susitvarkys, ar ne. Jos nori lenkai, ir bolševikai, ir kolėkininkai. Kažin, ar ji įstengs atsilankyti ir likti Nepriklausoma.

Nors gyvename ir sunkius laikus, bet jaunimas nesnaudžia; Buvome surengę vakarėlį; valdinome "Ant bedugnės krašto." Sviesto prisirinko nemažai. Surengėme taipgi ir keletą gegužinių.

Su pagarba, Ona Puranaitė.

Iš Zvirblaičių, Alsėdžių val., Telšių apskr.

Rašo Julii Viliunui i Westvill, Ill., jo sesuo:

Prašai aprašyti apie bolševikus. Paš mus jų mažai nebuvo. Biedniesiems jie nieko bloga ne darė, tik nuo bagotų ir iš dvirų viską imdavo. Tie, kurie priešinosi, buvo baudžiami mirtimi. Lenkai norėjo pasigrobtį Lietuvą, ale mes pasipriešinome. Pas mus yra savyvalda, tik labai da nesutvarkiusi.

Pas mus šiautė bjaurios ligos. Labai daug žmonių išmirė karščiais ir rauplėmis. Mes irgi visi persigome rauplėmis, ale rauplės nepaliko ant mūsų žymės. O šiaip rauplės daug sviesto subiaurojo, nemaža gavė ir mirti.

Mielas broli, tamsta kalbi apie pinigų prisituntimą. Aš manau, kad dabar siųsti pinigų yra nepatogu, nes gali prapulti. Pas mus dabar visokių pinigų yra:

Chicago Lithuanian Men's Chorus "BEDARBE" is darbininko grabų dirbėjo gyvenimo. Parašė Sofija Belaje, rusų kalboje, vertė J. L. R.

Nedėlioj, Gruodžio 28 d., 1919 M. Meldazio, Svetainėje, 2242 W. 23rd Place

Pradžia lygiai 6:30 valandą vakare. Inžanga 35c, 50c, 75c, ir \$1.00. Šitas veikalas yra statomas pirmą kartą lietuvių kalboje, taigi yra labai puikus ir idomus kiekvienam darbininkui; parodo koks darbininko gyvenimas: koks jo likimas ir koka jo mirtis. Taigi gerbiame ir gerbiame, privydamas kiekvienam darbininkui ir darbininkei pamatyti šią dramą, nes yra pakviesi puikiai iš Chicago lietuvių artistai. D-gas Stankunas režisierius, deda visas pastangas, kad tą dramą atlošti kuopuikusiai. Širdingai prašome visų atsilankyti, nes šitas vakaras bus puikiausias iš visų vakarų Chicagoje. Po programos bus šokiai iki vėlybos nakties. Nesivėluokite, nes lošimas prasidės lygiai paskirtu laiku. Kviečia. CHICAGO LITUVIU VYRU CHORAS.

26 METINIS BALIUS

Rengia Leb.-Gvardija Didž. L. K. Vytauto NEDELIOJ, GRUODŽIO (DEC.) 28 d., 1919 m. LIBERTY SVETAINĖJ., 30 St. ir S. Union Ave.

Balius prasidės 5 val. vakare.

Kviečiame visus atsilankyti, nes tai bus pirmas balius po Kalėdų, kur bus galima linksmai laiką praleisti prie puikios muzikos, kuri grieš visokius šokius ir mes stengsimės atsilankiusius užganėdinti. Kviečia KOMITETAS.

PRAKALBOS, DAINOS, TEATRAS, DEKLEMACIJOS IR BALIUS

Rengia LIETUVIŠKA TAUTISKA DRAUGYSTĖ VIENYBĖ MELDAŽIO SVETAINĖJE, 2242 W. 23rd PLACE GRUODŽIO-DECEMBER 31 D., 1919.

Svetainė atsidarys 6 v. vak.; prakalbos prasidės 7:30 v. vakare.

Inžanga 75c, 50c, 35c, ypatai. /Meldžiame visus lietuvius ir lietuvailes atsilankyti ant šio puikaus vakaro, linksmai senus metus pabaigti ir naujų metų sulaukti. Kalbės "Naujienu" redaktorius d. P. GRIGAITIS. Dainuos Chicago vyru choras. Perstatinės "Daina be Galo" ir deklamacijos. Potam linksms šokiai tėsiai iki vėlybam laikui. Kviečia KOMITETAS.

GRAŽUS

RAZBAININKAS

Ta tikrai gražų ir naują p. Zolpio veikalą vaidins paties autoriaus sudaryta lešėjų trupa D-ro Vinco Kudirkos Draugijos vakare, sausio 1 d., taigi Naujų Metų dieną, p. MELDAŽIO SVETAINĖJE, 2242 W. 23 Pl. Pradžia lygiai kaip 7 val. vak. Tikietų katinas įmanomas. Kiekvienas butinai privalo į pamatyti. P. Zolpio veikalai visuomet yra geri, idomūs.—Rengėjai

Draugiškas Vakarelis

Rengia L. S. S. 4-ta kuopa

įvyks

Naujų Metų vakare, Gruodžio 31-mą dieną, 1919

lygiai kaip 7:30 val. vakare

MILDOS SVETAINĖJE

3140 So. Halsted St.

Inžanga 75 centai. Kviečia KOMITETAS.

ŽIURĖK! ŠIMTAI DOVANŲ!

"Birutės" Draugijos Maskarade

Seredoj, Gruodžio 31 d., 1919

baigiant senus metus ir sulaukiant naujus metus

PULASKIO SVETAINĖJE

Ashland ir 18-tos gatvių.

Prasidės 7:30 val. vakare ir tėsės per naktį

Inžanga 55c su karės taksais

Tai bus puikiausias maskaradų balius. Bus juokų 500 maišų, su kuriais galėsite gerai pilvus padžiuginti.

Kviečia "Birutės" Draugijos KOMITETAS

Pirmas Iškilmingas Balius

Aukso Rykštės Merginų Pašelpinio Klubo

SUBATOJE, GRUODŽIO (DEC.) 27 D. 1919 M.

T. MAŽENIO SVET., 3834 38th Pl. ir Kedzie Ave.

Pradžia 7:30 val. vakare. JERECKO BENAS.

Inžanga 35c. ypatai su padėjimu drabužių

European American Bureau

A. PETRATIS & CO. Managers

3249 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

SIUNČIA PINIGUS I LIETUVĄ ir visas svieto dalis. Parodo LAIVAKORTES ir parupina pasportus i tas šalis i kurias jau galima važiuoti.

Perka Liberty Bonds po dienos kurso kainą. Padaro visokius NOTARJALISKUS raštus. Suteikia patarimus žodžiu ar raštu DYKAI.

VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 6 po pietų. Utarninke, Keturvėrė ir Subatoj nuo 9 ryto iki 9 val. vakare. Nedėlionius nuo 9 ryto iki 3 po pietų. Telefonas Boulevard 611.

A. Petratis, S. L. Fabijonas.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902.

3514-16 W. 12th ST.

Arti St. Louis Ave. CHICAGO, ILL.

ŽMONA.

Juodu da nesenai teapsivedė, bet Lucės vyras jau turėjo progos pusėtinai vargo patirti. Didžiausi nelaimė tai ta, kad Lucė neuqsitiki savo vyru.

Andai vakare juodu išėjo pasivaikščioti, ir jis netyčiomis pažvelgė į prosalį einančią mergužę.

— Tai tu tokis!? — užsišoko Lucė. — Tu žiūrėjai į tą mergą, ir dagi rijai seilę!

— Pavydi? — atsiliopė vyras. — Aš žiūrėjau į saldumynus lango, o tu, mieloji, žinai, kaip aš juos mėgstu.

— Matai, kaip vyrai teisingi! — šnekėjo Lucė. — Jei nebūčiau mačiusi, lengvai išsiginčium, bet dabar...

— Nutilk, mieloji! — ramino vyras. — Aš tave taip myliu, kad ir blogą mintį niekuomet nematau įsileisti į savo širdį.

Ji nuleido rankas ir tarė:

— Blogas dalykas! Jei tik tiek temyli, kam reikėjo vesti?

Jis pasižiūrėjo į savo žmonos veidą ir nusiminęs tarė:

— O kad bučiau bent ką manęs.

— Neprigausi, mielasai, tu manęs.

— Mieloji! Ar tu juokauji, ar ištikrųji?

— Kam gi taip baisiai iš manęs tyčiojiesi? — ji šnekėjo. — Jei tu ją myli — galėjai ją ir vesti.

— Aš myliu tave, ir murimk! — piktai tarė vyras. — Tu savo nepasitikėjimu užgauni mane, ir tai bereikalo.

— Na, aš tylėsiu, — ant galo pareiškė ji. — Bet tegu pasitaisi šitaip da sykį!

— Nelauk.

— Gerai, mielasai!

Juodu sustojo prie sankrovos lango, kad pasižiūrėtų į aukšus. Vyrui rūpėjo, kad jo žmona užmirštų atsitikimą ir todėl jis šnekėjo apie žibučius.

Ryte.

Po vestuvių, šandie Lucė da pirmą kartą eis dirbt. Ir eis jiedu kartu. Vyras bijote bijosi susitikti mergų. Einant į darbą pamatys iš tolo mergą, užriečia galvą augštyti ir taip eina pro šalį. Na, ir šiaip netaip išsisuko neužrustinęs savo žmoną.

Darbe.

Ji netiek į savo darbą, kiek pro langą žiuri, ar nepamatys savo vyrą. Ir pamatė, kad jos vyras šnekasi su merga. Pabalo ir apalpo. Visi subėgo, pradėjo į burną pilti vandens, ir atgaivino. Perdėtinis teiravosi dėl priežasties šitokio atsitikimo.

— Aš labai myliu savo vyrą, o čia aš jį pamačiau besišnekant su kita merga, — ji paaiškino.

— Ką gi tai kenkia?

Ji piktai pažvelgė į perdėtinį ir tarė:

— Leiskit mane prie telefono.

Ir ji priejo prie telefono. Gavusi numerį, visų pirmiausiai

paklausė, kas su ja šnekąs.

— Margarita! — atsiliopė balsas.

Telefono ragutis iškrito iš jos rankos. Ji net pajudavo iš piktumo. Svyruodama išėjo sau namo.

Vakare vyras rado ją lovoje.

— Kas gi, mieloji? — šnekino vyras. — Dirbant man, kažin kas vis rūpėjo.

— Mergos! — ji atšovė.

— Ir vėl! — nusiminė vyras.

— Tikra nelaimė! Mergos, mergos sir mergos!

— Aš tavo nelaimė! — ji pridėjo. — Bet kam tu vėdei mane?

— Todel, kad mylėjau ir myliu!

— Metuoji! — ji atkirto. — Jei tu mane myli, kokių turi reikalų darbe šnekėti ten su ta merga?

— Kur? — jis nustebo. — Šandie netik su merga, bet nei su vyru nei žodžio nešnekėjau.

Galų gale šiaip taip jam pasisekė ją įtikrinti, kad jis net neant to augšto dirba. Ir jo Lucė pagijo.

— Mielasai! — ji šnekėjo. — užsiaugink barzdą ir usus. Taipgi apsilvilk dirbti eidamas prasčiausiais drabužiais. Nesiprausk burnos ir nesišukuok plaukų.

Tik tuomet aš nebijosiu, kad tave mylėtų mergos.

— Bet... bet man gėda! — atsakė jis. — Aš nelabai norėčiau but panašus į valkatą.

— Matai, mielasai! Tu nemylai manęs.

— Darysiu viską, tik būk ramu.

Ir dabar jis apšepęs, susivėlęs ir nuskuręs eidavo į darbą, kad tik patenkintų savo žmoną.

Kartą jis išėjęs iš darbo žiuri, kad jo žmona ant gatvės kampo šnekasi su kažkokiu vyru. Jis užriečė galvą į viršų ir praėjo pro šalį.

— "Kvailas!" — jis nugirdo savo žmonos balsą.

Parėjęs vos sulaukė savo pačios. Kitą vakarą ir vėl tas pats aktas. Iš piktumo jis nusiskuto barzdą ir nusiprausė burną.

— Kas tai? — prašneko jo žmona. — Jau vėl faužai savo žodį.

— O tu? — pasižiūrėjo į ją.

— Dabar aš tavęs nepaisau! — ji užgiedojo.

— Kas pasidarė, mieloji?

— Aš turiu jaunikį!

— Ar negaila manęs?

— Ne! — ji atkirto. — Nėra ko gailėtis.

— Mat, kokios moters geros!

— Jis pastebėjo. — Jei žmonai širdis plyšta, tai vyras stengiasi ją užlopyti; bet moteris mina širdį po kojų ir da džiaugiasi.

— Nepasakok jau man apie savo širdį!

— Kodel?

— Argi negėda? — ji pasakė.

— Aš su tavim persiskirsiu ir mylėsiu tokį, kuris man geriau patinga, ne kaip tu.

— Negaila manęs?

— Žiūrėsiu, ar tu mirsi.

Praslinko kelios dienos ir jis vakare namo parėjęs rado raštelį, kuriame buvo pasakyta, kad jau jis jos daugiau nebematsysias. — Šliburis.

METINE LIETUVIŲ BIZNIO KNYGA

CLASSIFIED

Annual Directory of The Lithuanian Business

Tokia knyga yra išleidžiama dar pirmu syk Amerikoje. Ji bus labai žingeidi ir reikalinga kiekvienam pirkėjui.

Šitoje knygoje telpa adresai visų tų biznierių ir profesionalų, kurie tik patarnauja lietuviams ar tai pirkimo, ar pardavimo, ar tai kituose įvairiuose gyvenimo reikaluose.

Šią knygą kiekvienas lietuvis visuomet turės po ranka ir teirasis jos kiekviename reikale: ar tai norėdamas paprastą daiktą nusipirkti ar navatną, ar tai norėdamas sužinoti adresą daktaro, ar akušerkos, ar banko, ar advokato ar barberio, ar kriaučiaus, ar sainų malevotojo, ar graboriaus, ar kontraktoriaus, ar chiropodisto, ar ekspreso, ar pinigų siuntimo agentūros, ar fotografo, ar lumberio, ar cemento, ar elektros, ar automobilių užlaikytojų ir garadžiaus, ar plaukų taisytojų, ar pečių pardavėjų, ar šokių mokytojų ar kitų kitokiausių biznių, įstaigų ir žmonių, be kurių žmogus gyvenantis ant šio svieta negali apseiti.

Šią naudingą ir visų senai pageidaujamą

Metine Lietuvių Biznio Knyga

NAUJIENOS

Visiems Savo Skaitytojams Duos DOVANU

Ši knyga bus duodama kaip priedas prie Naujienų antro ateinančių metų numerio, t. y., sausio 3 d., 1920 m.

Šią knygą taipgi dalins kaip Naujų Metų dovaną savo kostumeriams nemažas skaičius Chicagos lietuvių biznierių ir profesionalų.

Kas nebegaūtų šitos knygos nei kaip Naujienų skaitytojas, nei kaip pažangiųjų biznierių kostumeris, tas galės dar nusipirkti šią knygą vėliaus Naujienose po 15 centų. Pirkdamas gi Naujienas sausio 3 dieną kiekvienas gaus tą knygą dovanų — kaip po Naujienų priedą. Tik ant kitos dienos knyga kaštuos 15c.

Taigi nepraleiskite progos ir pasiimkite dovaną paskirtoje dienoje, pirkdami tą dieną Naujienas.

Visi pirkite Naujienas Sausio 3-čią dieną ir gaukite
METINĘ LIETUVIŲ BIZNIO KNYGĄ

DR. C. K. KLIAUGA

Dentistas.

NAUJIENŲ NAME

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Valandos: 9 — 12 ryto ir 2 — 9

vakare Phone Canal 257

Pirma Tvirčiausia ir Didžiausia Lietuviška Valstybinė Banka Amerikoje

Metropolitan State Bank

807-809 W. 35th St., kampas S. Halsted St.

Vienintelė grynai Lietuviška Banka po priežiūra Valdžios ir Bankos Direktojų, kurie visi yra turtingi lietuviai biznierių. Padėkite savo taupomuosius pinigus į šią Tvirtą Lietuvišką Banką, kur yra garantuojama, kad jūsų pinigai yra saugiai padėti ir bus išmokėti ant pareikalavimo.

3 nuošimtis mokama už padėtus pinigus.

Skoliname pinigus ant pirmo mortgiclo ir atliekame visokius Bankinius reikalus. Bankos valandos nuo 9 ryto iki 4 po pietų Subatoje nuo 9 ryto iki 12d. Utarninko ir Subatos vakare iki 9 val. vak.

VYRIAUSYBĖ:

JONAS B. BRENZA, Pirmininkas JULIUS C. BRENZA, Kasiterius
JONAS KROTKAS, Vice-Pirm. S. A. SZYMKEWICZ, Vice-Prez.

DIREKTORIAI:

ANTANAS BROZIS
ANT. ENZBIGIEL
ST. SZYMKEWICZ
M. S. BRENZA
JONAS B. BRENZA,
JONAS KROTKAS
ZIGM. BALCZIKONIS
JUSTIN MACKIEWICH
JULIUS C. BRENZA.

NAUJIENOS

LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone Canal 1506

Vol. VI. -- Dec. 27, 1919 -- No. 304

Subscription Rates:
\$6.00 per year in Chicago.
\$5.00 per year outside of Chicago.
\$7.00 per year in Canada.
2c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd, 1879.

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
nedėdienius. Leidžia Naujienuos Ben-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsiskamuoja Kalina:

Chicagoje — pašto:
Metams \$6.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.85
Dviem mėnesiams 1.45
Vienam mėnesiui75

Chicagoje — per nešiotuos:
Viena kopija 02
Savaitė 12
Mėnesiai 50

Suvenyrose Valstijose, ne Chicagoj,
pašto:
Metams \$5.00
Pusei metų 3.00
Trims mėnesiams 1.65
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui65

Lietuvon ir kitur užsienuose:
(Atpiginta)
Metams \$7.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00

Pingus reikia siųst Pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Svarbios žinios iš Lietuvos.

Vakar "Naujienu" redak-
torius gavo punda laikraš-
čių iš Lietuvos ir keletą
laišku ir labai svarbių ra-
stų nuo Lietuvos Social-
demokratų Partijos veikėjų.
Juose yra plačiai ir nuodug-
niai aprašyta dabartinė pa-
dėtis Lietuvoje ir praneša-
ma be galo įdomių žinių.

Artimiausiose "Naujienu"
numeruose mes supa-
žindinsime skaitytojus su tu
raštu turiniu. Iš jų kiek-
vienas galės patirti, kas da-
bar dedasi Lietuvoje, ir ka-
tenai veikia mūsų draugai,
susipratusieji darbininkai,
bei jų vadovai, socialdemo-
kratai.

Čia galima pasakyti tiek,
kad padėtis Lietuvoje nėra
visai beviltė darbo žmonėms,
nežiūrint jų priešų siutimo.
Nors baisiai sunkiose sąly-
gose budami, Lietuvos dar-
bo žmonės smarkiai kovoja
už geresnę šalies ir savo a-
teitį, ir jų spėkos didėja.
Mes, Amerikos lietuviai dar-
bininkai, privalome remti
juos šitoje kovoje.

Lietuvos social-de- mokratai veikia su kitų šalių socia- listais.

Tarp kitų įdomių dalykų,
kuriuos praneša savo lai-
kuose draugai ir Lietuvos,
jie rašo, kad Lietuvos Soc-
ial-Demokratų Partija spa-
lio mėnesyje siuntė du atsto-
vu Vokietijon, painformuoti
Nepriklausomuosius socia-
ldemokratus apie dalykus
Lietuvoje. Tie atstovai bu-
vo drgg. Vl. Požela ir A. Ja-
nulaitis.

Nuvykę Berliną, juodu
turėjo pasikalbėjimų su Ne-
priklausomųjų socialdemo-
kratų partijos draugais ir į-
teikė jiems platoką memori-
alą apie padėtį Lietuvoje.
Memorialo nuorašą (vokie-
čių kalboje) "Naujienu" re-
daktorius gavo vakar. Iš-
vertę iš vokiečių kalbos, mes
jį paskelbsime dienraštyje.

Draugai iš Lietuvos prane-
ša be to, kad lapkričio
mėnesio pradžioje du social-
demokratų partijos atsto-
vai, drgg. Vl. Požela ir St.
Kairys rengėsi keliauti ir į
Varšavą "tarti su lenkų
socialistais dėl Lietuvos ir
Lenkijos valstybių santy-
kių".

Šituos mūsų draugų žin-
snius Amerikos lietuviai ga-
li tikrai pasveikinti. Lie-
tuvos darbo žmonės geriau-
sia laimės, kada jie eis iš-
vien su susipratusiais vo-
kiečių ir lenkų darbinini-
kais. Be jų pagalbos Lie-
tuvos liaudžiai būtų sunkū
ginties nuo vokiečių ir len-
kų grobių, kurie susideda
iš dvarininkų ir lenkų kapi-
talistų bei jų samdininkų.
Vokiečių ir lenkų grobikai
tikrai tada pailaus engę Lie-
tuvą, kada juos suvaldys sa-
vieji darbininkai. Taigi su
tais darbininkais, su jų or-
ganizacijomis, ir privalo de-
rinti savo veikimą Lietuvos
liaudis.

Svarbu pastebėti, kad Lie-
tuvos draugai ieško pagel-
bos užsienyje ne pas schei-
demaninius, o pas Nepri-
klausomuosius social-demo-
kratus. Šis faktas dar kar-
tą parodo, kaip melagingi y-
ra musiečių "komunistų"
plepėjimai apie Lietuvos
social-demokratų "social-pa-
riotizmą". Iš Lietuvos
draugų spaudos ir pirmesniū
laikų mes senai žinojome,
kad jie nėra užmirę socia-
lizmo principų; tas-gi fak-
tas, kad jie palaiko draugiš-
kus ryšius su nuosakiais so-
cialistais užsienyje, parodys
tatai ir tiems žmonėms, ku-
rie iki šiol dar manė kitaip.

Gruzija yra viena tų ša-
lių, kurios bėgiu paskutinių
dveju-treju metų atsiskyrė
nuo Rusijos ir dabar, stėn-
giasi iškovot nepriklauso-
mybę. Taikos konferencijos
pradžioje ji nusiuntė Irak-
lį Cereteli, kaip savo at-
stovą, Paryžiun, kur įsiai-
veikia ir šiandė.

Gruzija randasi senosios
Rusijos srityje, vadinamoje
Užkaukazėje; angly laikra-
ščiai ją mini po vardu Geor-
gia. Jos teritoriją sudaro
daugiausia buvusiosios Tif-
liso ir Kutaiso gubernijos.
Gyventojų ji turi suviršum
miliona. Svarbiausieji mies-
tai, nuo kurių tos gubernijos
gavo savo vardus, yra stam-
bųs pramonijos centrai.

Žinios apie Gruziją retai
tepasiekia kitas šalis, kada-
gi jai yra sunkus susisieki-
mas su Europa. Verta te-
čiaus pažymėt, kad ta ma-
žukė šalė, yra vienintelis
plotas neaprepiamoje seno-
sios Rusijos žemėje, kur pa-
silaikė iki šiol gana žmo-
niškos gyvenimo sąlygos.
Priversta pertraukti ry-
šius su Rusija ir atkirs-
ta nuo Europos šalių,
ji negali tinkamai sutvar-
kyt savo reikalų su iš-
laukiniu pasauliu, ir todėl
jos pramonija, vaizba ir kiti
dalykai randa keblumų. Bet
joje nėra to nesvietiško žmo-
nių kankinimosi ir tos bai-
sios suirutės, kurie siaučia
tiek bolševikų viešpatystė-
je, tiek kolčakininkų "paliu-
suotose" srityse. Ji išvengė
kaip anarchijos, taip ir re-
akeijos išgalėjimo.

Gruzija jau Rusijos revo-
lucijos pradžioje ėmė orga-
nizuoties į atskirą valstybę.
Kada bolševizmas užtvindė
Rusiją, Gruzija, gelbėdama-
si nuo suirimo pavojaus,
visai atsiskyrė nuo jos ir į-

steigė savo valdžią. Val-
džios priskyje atsistojo
Jordanija, Čcheidze, Cere-
teli ir kiti social-demokra-
tai (menševikai), kurių dau-
gelis pirma veikė, kaip Ru-
sijos darbininkų vadovai,
Petrograde. Šita valdžia į-
vedė Gruzijoje demokratinę
tvarką ir įvykino ištisą eilę
svarbių reformų pagerini-
mū žmonių buvio ir pakeli-
mui šalies kultūros.

Gruzijos parlamentas, di-
delėje didžiumoje suside-
dantis taipgi iš socialdemo-
kratų, išleido įstatymus, ku-
rie suteikė šaliai pilną sąži-
nės, žodžio, spaudos ir susi-
draugavimų laisvę, visuoti-
ną balsavimo teisę vyrams
ir moterims, proporcinę at-
stovybę ir priverstinę ne-
mokamą mokyklų lankymą.
Kasyklos, miškai ir vande-
nų jiega tapo nacionalizuo-
ta (pavesta į šalies rankas)
ir jų tvarkyme dalyvauja
kooperatyvės bendrovės.
Gruzija turi 800 vartojimo
draugijų ir 400 kooperaty-
vius bankus, kurių didžiuma
yra sodžiuje.

Tiflise yra universitetas,
kuriame mokina 35 profeso-
riai ir kurį lanko apie 1,000
studentų. Be to, tenai vei-
kia da ir vadinamas liaudies
universitetas, kuris turi 25
skyrus.

Šita gražiai tvarkomą ir
kultūringą šalėlę tečiaus iki
šiol dar talkininkai nenori
pripažinti, kaip nepriklauso-
mą valstybę. Talkininkų
imperialistai, mat, ypač
franzuziški, eina išvien su
Rusijos reakcininkais, kurie
geidžia atstatyt Rusiją se-
nosiose ribose ir vėl uždėt
jungą ant mažųjų tautų.
Kad privertus talkininkus
pripažint Gruzijos tautos
reikalavimą, jos socialistai
stengiasi gauti pagelbos ki-
tų šalių darbininkuose. So-
cialistų Internacionalas pri-
tarė jiems, priimdamas tam
tikrą rezoliuciją.

Gruzijos likimas dabar
priklausys nuo to, kiek stip-
rus bus pasaulio darbinin-
kų judėjimas kovoje prieš
imperialistų politiką.

"Milijoninės pirklybinės operacijos".

Kuriose Lietuvos valdžios įga-
liotiniai uždirba 15 milijonų
komiso.

Kauniškė "Lietuva" išspaus-
dino šitokį laišką į Redakciją:

Kiek anksčiau, privatinę
kritiką ir laikraščius, o pas-
taruoju laiku ir Tarybos posė-
džiuose, paliečiant pragaiš-
tingas Lietuvai milijonines pir-
klybos operacijas, užsieny pa-
darytas "Bangos", Duodžio ir
kitų, užimančių net labai auk-
štą valdžios vietas, minima
ir pavadė Šulcas.

Kadangi aš, gale pasirašęs,
vadinuos taip-pat Šulcas ir
del minėtų pirklybos machi-
nacijų Berlyne, darytų Krašto
Apsaugos ministerijai per ne-
žinomą man Šulcą, aš turiu
daug nesmagunų, įžeidžian-
čių mano garbę, nes esu iden-
tifikuojamas su minėtu Šul-
cu, tai turiu viešai paskelbti
per laikraštį, kad aš, inžinie-
rius Tadas Šulcas, niekuomet
nesu buvęs Berlyne ir su jo-
kais užsakymais užsieny, ku-
riai nors Lietuvos ministeri-
jai nieko bendra neturiu.

Susisiekimo Ministerijos,
Vandens Kelių Skyriaus Vedė-
jas, Inžinierius Tadas Šulcas.
Kaunas, 24. X-19.

Tegul skaitytojai gerai įsiste-
bi tame laisuke žodžius: "...pra-
gaistingas Lietuvai milijonines

pirklybos operacijas, užsieny
padarytas Bangos, Duodžio ir ki-
tų, užimančių net labai augštas
ir garbingas valdžios vietas."

Apie tas milijonines pirklybos
operacijas-machinacijas, Lie-
tuvos valdžiai darytas užsieny,
Amerikoje tik tautininkų ir kle-
rikalų partijų pačios viršunės
težino; bet nuo visuomenės,
nuo plačiosios liaudies visa tai
laikoma giliausioj paslapytį.
Priežastis suprantamos: liaudis
neprivalo žinoti, koks šuo ant
uodegos nusineša josios dos-
niai aukojamus, duodamus
"Lietuvos neprikulmybei" lai-
mėti pinigų. Žmonių dalykas
tik duoti Lietuvos valdžiai pi-
nių, bet nežinoti ir neklausti, ko-
kiomis bangomis iškilę į labai
aukštas ir garbingas valdžios
vietas ponai Duodžiai ir kiti su-
sidės tų pinigų milijonus į savo
kišene.

Šulco neaiškiai minimos
"pragaištingos milijoninės pir-
klybos operacijos, Lietuvos vald-
žiai darytos Berlyne", kiek te-
ko sugadinti, esančios, trumpai
sakant, tokios: Lietuvos valdžia,
norėdama užmegsti pirklybos
ryšius su užsieniu, pasiuntė poną
Duodį su misija į Berliną. p.
Duodis turėjęs užsieny supir-
kti reikiamų Lietuvai daiktų už
15 milijonų markių. Gerai. p.
Duodis, gavęs 15 milijonų mar-
kių, išvažiavęs užsienin. Išvaži-
avęs ir išvažiavęs ir daugiau ne-
begrįžęs: iš Vokietijos jis pasvil-
pęs į kitą karalystę. Susigriebs
Kauno vyriausybę, kad šelmystė
padaryta, ėmus gaudyti ir p.
Duodis buvęs susektas Skandi-
navijoje beuilojas. Lietuvos atsto-
vas reikalavęs, kad švedijos
valdžia jį išduotų Lietuvos vy-
riausybei, bet p. Duodis buvęs ne-
žiotas: jis, vartydamas dabar
milijonais, pasisamdęs geriausių
advokatų, kurie ir išrode, kad
kaltinamasai nesąs niekam nie-
ku nusidėjęs: jis atlikęs Lie-
tuvos valdžios pavestas jam pa-
daryti pirklybines operacijas, ir
už tą sunkų savo darbą pasiė-
męs 15 milijonų komiso.

Tuo dalykas ir pabaigta, ir
p. Duodis turėdamas dabar 15
milijonų kišenei, nē aukštos ir
garbingos valdžios vietas nebe-
noris. — A. L.

Post Scriptum. Ponas (—kaip-
gi kitaip vadinti žmogų, kurs
milijonais, kad ir "komisu" pa-
simtais, varto?) Duodis bu-
vo kadaise atklydęs ir Ameri-
kon. Apie dešimt metų atgal jis
buvo Chicagoj ir kai-kurį laiką
dirbo dienraščiui The Chicago
Tribune kaip reporteris. Kai-
kurie Chicago lietuviai jį labai
gerai atsimena; ypač jį gerai at-
simena kaikurie lietuvių banki-
ninkai ir kunigai, prie kurių ki-
šenų jis visados mokėdavo savo
blofais prieiti. — A. L.

Pasaulio Darbininkų Judėjimas.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill. Dec. 27, 1919
as required by the act of Oct. 6, 1917

RUSIJA.

Stockholm. — [Rupinasi jau-
nimu]. Rusijos Darbo Komisa-
riatas duoda vieną mėnesį ir
tastogių jaunimui, kuris dirba
Sovietų įstaigose. Atstaugoms
jaunimas paprastai važiuoja į
tas vietas, kur yra pakankamai
maisto ir kur klimatas yra svei-
kas. Visas išlaidas padengia val-
džia.

Votkinsko fabrikas.

Užėmus Kolčako armijai Vot-
kinską, to miesto išdirbystės ga-
lutinai pair. Kaip ir paprastai,
Kolčakas parodė save visoj švie-
soj. Jis neatsižvelgdamas į nie-
ką persekiojo darbininkus, dau-
gelį atvėjų baudamas juos
net mirtimi. Suprantamas daik-
tas, darbininkai mesdavo darbą
ir bėgdavo iš miesto. Po kiek lai-
ko Votkinskas teko raudongvar-
diečiams. Pabėgusieji darbinin-
kai tuoj sugrįžo darban ir įkurė
darbininkų tarybą. Sovietų val-
džia paskyrė 2,300,000 rublių
darbininkams. Tie darbininkai,
kuriuos sužeidė kolčakininkai
tuoj liko nugabenti į ligonines.

Faktai kalba patį už save.

Generolo Denikino kareiv-
iams neretai pasitaiko išbūti
be duonos dvi ir net tris dienas,
avalyne iš-gi stoka. Reikmenų,
kuriuos siunčia Anglija, dalina-
ma tik liuosnoriams. Karininkų
apsiėjimas su kareiviais yra
nuožmus. Kazokai bijosi raudo-
nosios armijos divizijų. Jie sa-
ko: "tos divizijos sumušė Kol-
čaką."

Sodžiuose baltgardiečiai re-
mia tik "tuza"i. Iš kaimiečių
atimama grūdai ir arkliai be
jokio atlyginimo. Nagaika yra
liuosai naudojama. Ir tos šeimų-
nos, kurių nariai prisidėjo prie
raudongvardiečių, yra žiauriau-
siu būdu baudžiamos.

Kubanio apskrityj eina mu-
šiai tarp Denikino kareivių ir
gruzinų, kurie sukilo prieš savo
engėjus.

Slavianske (Charkovio rėdy-
boj) Denikino sekėjai nubaudė
aktorių Gariną už sudainavimą
"Sukilimas." Ufoj yra daug pa-
bėgėlių iš Kolčako armijos.

Iš Ufos Omsko atvežta bu-
rys politikos prasikaltėlių. Dau-
gelis jų numirė kelyj nuo šalčio
ir alkio.

Nežiūrint to, kad Sibire yra
pakankamai duonos, brangyme-
tis yra neapsakomas. Miltų pu-
das pardavinėjama po 110—120
rublių. Kaimiečiai atsako im-
ti Kolčako pinigų.

JUNGtinės VALSTIJOS.

Syracuse. — [Zadama- vyti
raudonuosius iš Amerikos Dar-
bo Federacijos]. Jeigu James P.
Holland, New Yorko Darbo Fe-
deracijos prezidentas, galės pa-
statyti ant savo, tai sekama
keliais mėnesiais bus pradėta va-
lyti Federaciją nuo raudonųjų.
Sakoma, kad New Yorko valsti-
joj Federacijai priklauso ma-
žiausia 6,000 radikalų. Ir Hol-
lando manytu, tie "radikalai"
butinai turi būti pašalinti del su-
siorganizavusių darbininkų "la-
bo".

Washington, D. C. — Interna-
cionalės Mašinistų Unijos virši-
ninkai padarė labai svarbų
"nutarimą." Kad unija gyvuotų
ir būtų jai turi priklaustyti tik
"ištikimi" darbininkai. Gi tie,
kurie priklauso aidoblistams ir
Vienai Didelei unijai, yra pavo-
jingi elementai ir todėl pašalini-
ti iš mašinistų unijos.

New Yorkas. — [Jungtinės
Valstybės yra suvedžiojamos
Rusijos klausime]. "Jungtinės
Valstybės yra slaptosios diplo-
matijos auka, ir mes esame pri-
gaudinėjami Francijos, Anglijos
ir, gali būti, Japonijos Rusijos
dalykuose," pareiškė A. A. Ber-
le, Jr. buvusis Amerikos Taikos
Tarybos delegacijos narys; Po-
litinės Lygos susirinkime gruod-
žio 16 d.

"Rusijos klausime Taikos Ta-
rybose ir dabar, "sakė Berle,
"Jungtinės valstybės lošė ir te-
belošia pasiutintystės ožio rolę.
Dalykas tame, kad tuo klausiu-
mu Francija Anglija ir, gali bu-
ti Japonija yra padariusios slap-
tą sutartį. Sutarties tekstas nėra
žinomas Jungtinėms Valsti-
joms.

"Mes turėjome nuožūrą, kad
toki sutartis yra padaryta. Ir
galop tatai išėjo aiškėn, ku-
omet Francijos užsienio ministe-
ris, M. Pichon, pareiškė, Atsto-
vų Butui, kad tris didžiosios
valstybės 1917 m. padariusios
sutartį sulig kuria, Rusija turi
būti padalinta į tris zonas?"

"Sulig ta sutartim, kurios tek-
sto mums neteko matyti, Fran-
cijai buvo pavesta Pietinė Ru-
sija; butent ta dalis, kur ope-
ruoja generalai Denikinas ir Pe-
tura. Nužymėta Francijos vei-
kimui teritorija beina beveik vi-
ša Juodosios jūrės pakrante
ir yra turtingiausi Europoj ge-
lezies ir anglies laukai.

"Anglijos globon turėjo tekti
Pabaltės pakrantę, Archangels-
kas, Kaukazas, Kaspijos jūrė,
Rusijos centralinė Azija ir šiaurę
nuo Persijos ir Indijos.

"Aš negalėjau sužinoti, kas
buvo skiriama Japonijai. Bet iš
esamų informacijų galima sprę-
sti, kad Japonijai buvo pavesta
Rytinis Sibiras. Ten reikia, ma-

nyti, buvo nužymėta dalis ir
mums.

"Sulig sutartim, Anglija tuoj
pasuntė kareivių Archangels-
kan ir į Pabaltę. Mums ir-gi bu-
vo pavelyta siųsti ten kareivius.
Tečiaus toji kampanija buvo va-
dovaujama angly. Aš manau,
kad nieko nebuvo žinoma apie
tą sutartį, kuomet mūsų kareiv-
iai buvo siunčiami Rusijon-
"Kiek vėliau Francija, grai-
kams prigelbstant, išsodino sa-
vo kareivius Odesoj ir ėmė oku-
puoti Ukrainą. Japonai, kurie
neturėjo kareivių kovai su vo-
kiečiais, 1918 m. pradėjo verž-
ties Rytų Sibirą. Francijos par-
lamente pareiškta, kad tai bu-
vusi tik draugiška sutartis. Esą
kariuomenė buvusi pasiųsta tik
tuo tikslu, kad sutriuškinus bol-
ševikus.

"Ant Amerikos puola didelė
atsakomybė už Rusijos ateitį. Ir
nuo tos atsakomybės ji nieku
budu negali atsikratyti. Nėra a-
bejonės, kad Rusija galų gale su-
stiprės, nors praeis gal ir ne-
maža laiko. Mes privalome rem-
ti Rusijos žmones. Blokada tik
blogina dalykų padėtį. Ji duo-
da progos komunistams mono-
polizuoti maistą ir klyrą. O turė-
dami tuos dalykus savo rankose
jie jaučiasi esą padėties viešpa-
čiai. Mums pirmon eilėn reikia
linga padaryti taiką su Sovietų
valdžia ir užmegsti pirklybinius
ryšius su Rusijos kooperatyvė-
mis draugijomis."

L.D.L.D. Reikalai.

Gelbėkime L.D.L.D.

Draugės ir draugai darbinin-
kai. Jūs jau žinote gerai, kas
atsitiko su LSS. Mūsų lietuviški
anarchokomunistai buvo suar-
dę LSS, bet jiems to nepakan-
ka, dar jiems negana. Štai pa-
sigirdo balsai, kad tie anarchis-
tiški gaivalai daro tą patį ir su
LDL.D. Pasiskaitykite LDL.D.
sektoriaus pranešimus ir Jūs,
draugai darbininkai, aiškiai ma-
tysite, kad tie suanarchistėję
gaivalai nori parblokti, arba
geriau sakant, suardyti kultūros
ir mokslo įstaigą LDL.D.

Centro sekretorius Steponavi-
čius, praneša, kad drg. K. Liut-
kus esąs atšauktas iš iždinkimo
ir jo vietą užimaš Stankus. Tam-
e pačiame savo pranešime pa-
mini, kad LDL.D. 1-ma kuopa
išbraukus drg. K. Liutukų. Drau-
gės ir draugai, LDL.D. nariai.
Tas sekretoriaus pranešimas yra
apgavingas. Jis tą daro su
tam tikrais išrokovimais, kad su
demoralizavus mūsų kultūrinę
ir mokslo draugiją. Reikia pasa-
kyti, kad centro sekretorius
Steponavičius tiesiai meluoja,
taip sakdamas. LDL.D. 1-ma
kuopa reorganizavosi 17 dieną
gruodžio 1919 metų, ir draugas
K. Liutkus kaip buvo, taip ir y-
ra LDL.D. 1-mos kuopos narys.
Nesusiklaidinkite, draugai, veid-
mainingais Steponavičiaus pra-
nešimais. Nes to subjekto tiks-
lai yra suardyti darbininkų kul-
tūrinę ir mokslo draugiją, o jos
turtą pavesti anarcho-komunis-
tams. Draugai! Mes, kurie ger-
biame savo kultūrinės organiza-
cijos konstituciją, mes gerai ži-
nome, kad drg. K. Liutkus gynė
LDL.D. reikalus; jis nesumynė
LDL.D. taisyklių. Tik drg. K.
Liutkus teisingai palaikė LDL.D.
konstituciją, o pirmininkas
Petrika ir Steponavičius sumy-
nė ir su purvais sumaisė LDL.D.
taisykles ir konstituciją. Jūs,
draugai, atmenate gerai, kad
centro pirmininkas ir sekreto-
rius siuntė rezoliuciją "komuni-
stų suvažiavimui Brooklyne ir
pareiškė, kad jie pavadę LDL.D.
anarcho komunistams. Jie tuo
sulažė organizacijos principus,
organizacijos konstituciją ir su-
mynė savo anarcho-komunisti-
škomis kojomis konstituciją ir
LDL.D. garbę.

Draugės ir draugai, LDL.D.
nariai! Mes, kuriems rupi L. D.
L. D. vardas ir garbė;
mes, kurie žinome, kad LDL.D.
jų kultūros ir mokslo
draugija, nusprendėme sykt ant
visados, kad panašūs gaivalai

kaip Petrika ir Steponavičius,
neturėtų vietos mūsų organiza-
cijose. Jau jie sumynė organi-
zacijos taisykles ir konstituci-
ją ir turi būti pašalinti. Mes ži-
nome gerai, kas yra Steponavi-
čius. Jis dar nesenai gyveno
tautininkų abazė ir niekino soci-
alistus. Tat ir dabar jo tikslas
ir darbai tie patys. Pirmiau bu-
vo tautininkas, o dabar anarcho-
komunistas; bet jo liežuvis ir
darbai tie patys. Draugai! Mūsų
tikslas ir priedermė yra viena.
Tai gelbėjimas LDL.D. nuo a-
narcho-komunistų, kurie neko
daugiau nežino, kaip tik betvar-
ke ir dizorganizaciją kelti. Jūs
žinote visi gerai, kad anarcho-
komunistai tik tam ir yra, kad
ardžius darbininkų ypač sociali-
stų organizacijas ir jų kulturi-
nes įstaigas. Tai jų numylėtas
užsiėmimas. Jie mat žino, kad
apsiėvities darbininkas nenorės
klausyti anarchistiškų elementų
ir nusisuktų nuo jų. Todėl jie ir
ardo jų kultūrinės organizaci-
jas, kurios neša žmonėms švie-
s ir Jūs atmenate, draugės ir
draugai kaip dar nesenai vienas
komunistų agitatorius, šauktė
šaukė, kad mokslas ir mokslinės
knygos, teesą kapitalistams, o
darbininkams mokslo nereikia.
Mokslinės knygas lai, girdi,
kapitalistai leidžia ir skaito!

Draugai! Neatiduokime savo
kultūrinės organizacijos tiems
gaivalams, kurie buvo suardę
LSS. Ginkime ir neatiduokime
LDL.D. į rankas anarcho-komu-
nistų, kad jie ją pražudytų. L.
D. L. D. sutvėrė socialistai, kad
paskėmingiau skleidus apšvietą
tarpe darbo minių; todėl visų
socialistų ir socialistų pritarėjų
šventa pareiga ginti LDL.D. nuo
anarcho-komunistų. Sukruski-
me, draugai! Mes laimėsime ir
išgelbėsime LDL.D. nuo pražu-
ties! — Petras P. Kelmelis.

Severos Gydymo užlaiko
seimynis sveikata.

Gaukite kopiją Severos lietuviško kalen-
dario 1920 metais savo apšvietę, arba
parašyk ir pareikliauk tiesiog, su mus.
Gaujamas dovanai!

Kosulys

yra tai įkyrus simptomas, kurs
neretai pridoda daug skausmo,
kentėjimo ir rupešio. Nuo jo ne-
galima taip lengvai nusikratyti kaip
kas norėtų, jeigu nedarysi taip, kaip
kiti daro: imk

Severa's Balsam for Lungs

(Severa's Balsam Plaučiams) gy-<

Siunčiame Pinigus I LIETUVĄ!

Kursas yra \$4.50 už šimtą lietuviškų
markių. Norintiems išvažiuoti į Lietuvą
parupiname pasportus,
EUROPEAN AMERICAN BUREAU
A. PETRATIS & CO. Mgrs.
3249 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

MADE. "Aš, kaip man nediš gė-
vė! Išbandyti vieną iš mūsų, ir
tikėtis, kad tai bus ta pati, kas
tavo... Man pilsa net darosi!"
MARE. "Na, tai kam tu kiet de-
reikalingi? Žinai, kokią mano plu-
ką pradai, žinai, ir žinai, o tai
tada, kad aš vertu RUFFLES?"
Kas tai yra RUFFLES? Ar
tai gyduolė? Ne! Ar kve-
piantis vanduo? Ne! RUF-
FLES yra tai paprasčiausias
plaukų ir odos sustiprintojas,
kuris prigėli gamtai suteiktą žmogų priklausančią grožį. O kas gal
but smagesnio už čystą neniežinčią galvos odą?

RUFFLES
panaikina pleiskanas! Su jomis nereikia kelių mėnesių galvos
trynimo: dviejų ar trijų dienų bėgyje RUFFLES pradės mažinti
pleiskanas, o savaitės laike jų jau nei žymės neliks! Paskui tik retkar-
ciais suvilginti galvą bus užtektinai, kad pleiskanos neatsinaujintų.
Nusipirkite šią RUFFLES bonkų aptiekoje. Kas tuos tik
65c, bet jūs sakysite, kad jos vertos daug daugiau. Pasiškinimai
pridėti prie kiekvienos bonkės. Jei negausite jų aptiekoje, tai
atsiųskite mums 75c. pašto markėmis, ar money order šio adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Kalėdų ir Naujų Metų DOVANOS!

Geriausios bus Nauja Knyga

MEILĖ IR DAILĖ

Kaina \$1.00 tikrai, bet naudos suteiks
vertės \$25.00. Reikalaukite tuojaus, nes
nedaug liko.

Siuntinėjame savo katalogus veltui vi-
šiem, prisiuntusiems už 2 centu krasos
ženklelį.

DARBO ŽMONIŲ KNYGYNAS

3238 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Skaitytojų Balsai

[Už išrinktas šlame skrytų
nuomones Redaktorius natsako.]

J. BALTRUSAIČIO MAKAMA-
LIENĖ.

Jeigu jau save tituluojantis
J. Baltrusaitis gali rašyti tikrai
makamaliene, tai apie antrai-
lius komunistus nėra kas ir kal-
bėti. Musiškiai komunistai iš-
vaikė gabesnius rašytojus ir da-
bar laukia, kai kregždžiukai iš-
sižioję, dvasinio peno iš J. B.
Tečiaus jų autoritetą niekuo-
met nebuvo parašęs sveikų ir
nuosakių straipsnių, o dabar tai
jau ir visiškai nustumuko. Ne del-
to sakau nustumuko, kad J. B.
yra komunistas, bet todėl, kad
jis rašo nesąmones. Komuni-
stai ir gi gali turėti argumen-
tų, su kuriais reikėtų rimtai
skaityties. Bet J. B. jų visai ne-
turi.

O kad tatau yra tiesa, tai kiek
vienas gali įsitikinti, įsigijęs
"Laisvės" No. 80. Ten be var-
go atrasite J. B. keturių spalvų,
makamaliene. Kad labiau su-
pažindintus skaitytojus su to
"literato" galvojimais, aš čion
padarysiu keletą pastabų.

Pirmoj vietoj J. B. užsiuola
ant Hermano ir išdėsto jį kar-
jerą. Tatau man visai neapei-
na. Man rūpi tik J. B. prota-
vimo nuosakumas.

Demokratija. J. B. sako, kad
Hermanas savo raštuose mėgs-
tas naudoti tarptautiskus žo-
džius, kurių skaitytojai negali
suprasti. Ir antra, 19 kp. rei-
kalaujant Hermanas neprista-
tes dokumentų apie savo revo-
lucioniškumą. Tie "prasižen-
gimai" duoda J. B. progos įtar-
ti Hermaną nedemokratišku-
mu.

Ar jūs dabar suprantate, ką
reiškia demokratija? Jeigu skai-
tytojai nesuprato kokio nors
žodžio Hermano raštuose, tai
Hermanas yra nedemokratiš-
kas. Arba vėl, Hermanas nepri-
statė kokių tai dokumentų—to-
del... jis yra nedemokratiškas.

Reikia tiesą pasakyti, kad J.
B. straipsnyje nėra jokios pras-
mės: jį ne tik skaitytojai, bet
ie pats autorius vargiai supran-
ta. Bet tai komunistų akyse
yra demokratiška ir autoriteta-
ga.

Buržuazija. Tas faktas, kad

Hermanas pasiliko ištikimas
L. S. S., o nenuėjo su komunis-
tais,—duoda progos J. B. įtarti
jį buržuju. Kaip šaukiamai riša-
ma buržuazijos klausimas!

Anarchizmas. Kaip matėte,
išpradžių J. B. pavadino Herma-
ną nedemokratišku, paskui
buržuju, ir pagaliau, sega jam
anarchisto vardą: Brooklyn
Komunistų "seime" Hermanas
stojo už tai, kad pramoniečių
lyderiams būtų duota progos
išreikšti savo nuomones. Sulig
J. B. tai esąs anarchistiškas pa-
sielgimas.

Na, ir suprask čia žmogus,
kokius šposus krečia J. B.,—
tas J. B., kuris pamynė po ko-
jonis L. S. S. konstituciją, ku-
ris nudaždėjo į komunistų "la-
gerį" vadovaudamas tik upu.

J. B. ir kiti komunistiški
svirpliai čirškia, kad esą nede-
mokratiška L. S. Sąjunga pa-
silaikyti L. S. Sąjungos turtą!
Jų protas užėjo už razumo ir
jie nebežino, kad L. S. S. gy-
vuoja jau nuo 1907 m., o ne
nuo 1919 m. Vyrų, atsikrap-
štykite sau akis ir nestatykite
saves ant juoko.

Negi J. B. nebepajiegia supra-
sti, ką reiškia demokratija?

Sakysimė, viena gražią dieną
komunistiškos "Laisvės" dali-
ninkai "atsivertę ant gero ke-
lio" ir diduma balsų nutartų
paversti ją davatų organu. Te
gul p. J. B. pasako, ar tai būtų
"demokratiška," ar ne?

Kiekviena organizacija išdir-
ba tam tikras taisykles, kurių
privalo prisilaikyti visi nariai.
Jeigu nariai nesutinka su orga-
nizacijos tikslais ir taisyklėmis,
tai jie gali bile dieną pasitrauk-
ti. Kauru užtiestas jiems kelias!

Bolševikuojantiems elemen-
tams pasidarė "ankšta" Sociali-
stų Sąjungoj, todėl jie turi tei-
sės kurti sau naują organizaci-
ją, kuri atsakytų jų troškimams.
Tečiaus jie neturi mažiausios
teisės pasisavinti socialistų tur-
to.

Ir tą košę, apie kurią kalba
J. B., užvirė ne socialistai, bet
komunistai. Jie, suprantama,
ir reikės ją survalgyti.

— Juozas.

SUVALDYKIME CHULIGA- NUS!

Brooklyn "komunistų" or-
ganas juo tolyn tuo darosi at-
kaklesnis ir nachališkesnis. Nė
vienai mūsų visuomenės srovei
jis nerodo tiek keršto, tiek ne-
gražių puldinėjimų, kaip socia-
listams. "Komunistai" kone vi-
są savo laikraštį tik ir užima
pludimais socialistų. Kas nau-
jas numeris, tai naujas prasi-
manymas, naujas negražus plu-
dimas socialistų. Skaitai žmo-
gus ir stebiesi: iš kur pas juos
tiek drąsos (kad nepavadinus
begėdingumo), tiek kaimietiš-
ko užsispyrimo? Pasak tos pa-
tarlės: iš didelio rašto, tie žmo-
nės išėjo į kraštą.

Dabar tame Brooklyn "ko-
munistų" organe nieko kita ir
nematysi, kaip socialpatriotai,
socialjudosiai, socialkainai, so-
cialbiaurybės, paškustvos, biau-
rybės, niekšai, nachalai, kiau-
lia ganiai ir tolygus "komunistiš-
kos išminties" perlai. Ir jie
manosi, kad tais koliojimais
skelbią komunizmo idėjas. Šven-
tas prastume! Ne komuniz-
mo idėjai tatau pasitarauja, o
žemiausios rūšies chuliganiz-
mui. Jau ir dabar tuli to laik-
raščio sekėjai likę tyro vandens
chuliganai. Čia jie /užpildinėja
pavienius socialistų kuopų na-
rius, ten—stengiasi sukelti riau-
šių jų surengtose prakalbose, ki-
tur vėl grumoją socialistų kal-
bėtojams: "duot, duot jam!"
arba "padaryti su juo taip, kaip
vyčiai padarė!"

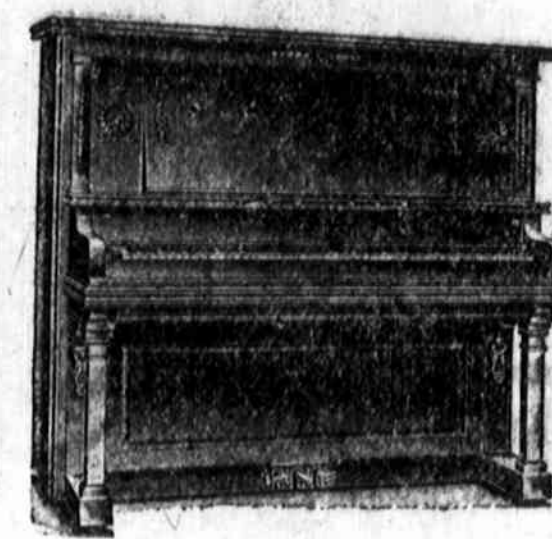
Ir "komunistų" organas del-
to nė žodelio. Maža to. Jis
pats diena iš dienos kursto sa-
vo sekėjus prieš "tuos biau-
rybes."

Tokia dalykų padėtis darosi
nebeapkenčiama. Kada jie pasi-
liaus? Socialistai privalo pagal-
voti ir nedvejodami stoti griež-
ton kovon su tuo naujosios rū-
šies chuliganizmu, besidėngian-

GERIAUSIOS Victor Victrolas

Mes užlaikome vėliausios mados Victrolas ir lietuviškus Re-
kordus dideliame pasirinkime. Mes priimame orderius kuoto-
liausiai. Pasiuntimas už dyką. Kaip Victrolas taip ir rekordus,
tik nemažiau kaip pusę tuzino rekordų orderių. Taipgi mes tai-
some visokios išdirbystės gramafonus. Savo darbą garantuojam.

Išparduodu labai pigiai 4 pianus, 6 var-
gonus, daugias tuzino smuikų (skrip-
kų). Labai gerų beno instrumentų. Vė-
liausios išdirbystės piano rolių. Taipgi par-
duodu "projector" rodyti "moving pic-
tures", 18 colių augšio, 18 colių ilgio, au-
tomatiškas, elektrinis, naujo išradimo.
Taipgi filmų, 3,000 pėdų komedijos, visai
naujos. Iš priežasties, kad neturim vietos
kur padėti. Parsiduoda labai greitai.

ŠITĄ PASILAIKYKITE DEL ATMINTIES.

Eagle Music Company

3240 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Išpardavimas

Didelis išpardavimas auksinių ir sidabrinių daiktų, kaip
tai, laikrodžių, žiedų, branzalių ir kitokių daiktų už pi-
giausią kainą; tai yra už tą pačią kainą kaip 3 metai atgal
kainavo.

Taipgi Turiu Pardavimui Rakandų

Prieinama kaina parduodu 2seifus, 1 cash registerį, 2 wall cases, dziegormei-
sterio benčių, kiabnaftų ir vieną ofiso deską.

Pasiskubinkite nusipirkti kuogreičiausia, nes tuo suėdysit keletą dolerių.

P. A. MILER

2128 West 22-nd St.,

Chicago, Ill.

Pirma Žmogaus Mintis

kada jis renkasi banką savo pinigams pasidėti arba čekių apyskaitą atidaryti,
turi but banko SAUGUMAS.

Mes užtikriname savo depozitoriams pilniausį saugumą savo grynų ir grei-
tai augančiu turtu, remiamu banko kapitalu ir perviršiu.

Kviečiame visus savo bankinius reikalus atlikti mūsų konservatingais pa-
matais vedamam bankui patarnaujant. Visus mūsų globai pavestus reikalus
asmeniškai prižiūri banko valdininkai.

Banko turtas \$6,000,000.00 suviršum

Direkcija

NELSON L. BUCK
General Manager of Factories Wm.
Wrigley Jr. Co.
J. W. EMBREE
President Rittenhouse & Embree Co.
A. HARRIS
President Harris Brothers Company
WM. N. JARNAGIN
President of the Bank
P. L. KNOEDLER
President Mother's Remedies Company
JOHN MAGNUS
President John Magnus & Company

ARTHUR MEEKER
Vice-President Armour & Company
FRANK J. PALT
Mortgage Banker
President Pioneer Fire Insurance Company
H. E. PORONTO
Vice-President Chicago Junction Railway Co.
HARRY S. SCHRAM
Secretary and Treasurer Straus & Schram
DAVID E. SHANAHAN
Real Estate and Bonds
Director E. B. Essley Machinery Company
SIGMUND SILBERMAN
S. Silberman & Sons

Central Manufacturig District BANK

1112 West 35th Street. 3 blokai į vakarus nuo Halsted Street, Chicago, Ill.

Bankas atdaras kasdien nuo 9 ryto iki 3 po pietų. SEREDOMIS VAKARAI: nuo 6 iki 8 valandai.
SUBATOMIS per visą dieną iki 8 val. vakaro.

P. CONRAD LIETUVIS FOTOGRAFAS

3130 So. Halsted Street.

Phone Drover 6369.

Kurie turite Lietuvoj tėvus, gimines ar pažįstamus,
siųsdami laišką, pasiųskite ir savo paveikslą, kuris suteiks
jiems didį džiaugsmą. Jeigu jo netur nusitrauk tuojaus.
Mes padarome parankiausius siuntimus Lietuvon. Per-
imame senus, padarome didelius, visokiose spalvose, su-
dėdami ant vieno: iš kelių skirtingų. Pritaikome rė-
mus visokiems paveikslams. Traukiame: pagrabus na-
muose, prie bažnyčių, ant kapinių, sueigas, familijų grū-
pes, veselijas, pavienius ir t.t.

Atidara Panedėliais ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakare.
Utarininkais, Seredomis ir Ketvergais nuo 8 ryto iki 9 vakare.
Subatomis nuo 8 ryto iki 10 vakare. Nedėliomis nuo 8 ryto
iki 6 vakare.

čiu revoliucioningomis komuni-
zmo frazėmis. Ir juo greičiau
tuo geriau. Socialistai rengda-
mi prakalbas tegul apsižiūri:
lietuviškieji chuliganai tik lau-
kia progos. Neprileiskime jų
prie to. Neprileiskime, kad mu-
sų surengtose prakalbose jie su-
raušytų kruvinų muštynių.

Apsisaugoti nuo tų mušeikų
tėra tik vienas budas — pasi-
šaukti policiją. Socialistai te-
čiaus gal pamanyti: kam to?
Turėti reikalo su tais "tvarkos
dabotojais" neišpuola. Tai tie-
ea. Bet šimtą kartų daugiau ne-
išpuola surengti tokias prakal-
bas, kuriose naujos mados peštu
kai rengtų pogromus, terorizuo-
tų susirinkusią publiką. Reikia
neužmiršti, kad tie "revoliucio-
neriai" tik ten temėgia smar-
kauti ir rodyti savo "principus"
(kumščiai), kur tikisi nerasių
pasipriešinimo. Pasirodymas vie-

(Seka ant 6 pusl.).

Mokykla kirpimo ir siuvimo atsidarė

Mokiname pagal naujausios
mados iš peting ir deasbių
kirpti ir siuti vyriškus aprėda-
lus. Turime geras elektrines
siuvamas mašinas, kur galima
greičiau išmokyti geriausių ir
lengviausį amatą pasaulyje,
nes dabar siuvėjų lošia didelė
role pasaulyje.

Taigi LIETUVIAI nepraleis-
kite tos geriausios progos, ef-
kite i tą mokyklą, nes mes mo-
kiname dienomis ir vakarais;
mūsų mokykloje mokinais vy-
rai ir moters. Visas informaci-
jas suteiksime laiškais arba
ypatiškai. Valandos nuo 8 ryto
iki 9 valandai vakare.

WHITE EAGLE GARMENTS
PRACTICAL DESIGNING
SCHOOL
3103 So. Halsted St., Chicago.

LIBERTY BONDS

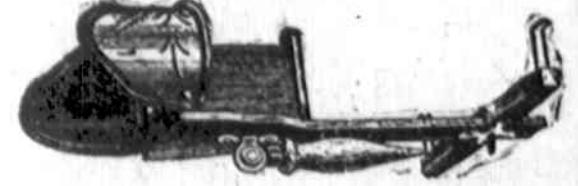
Mes perkame Pergalės Bondus pilna parašyta-
ja verte, ir Laisvės Bondus pilna pinigine verte.
Atneškite arba atsiųskite i
Atidara kasdien nuo 9-6
Utarininkais, Ketvergais
ir Subatomis 9-9

J. G. SACKHEIM & CO.
1335 MILWAUKEE AVE.
tarp Paulina ir Wood Sts.

APIE VISA PASAULI SU MAŽAI ISLAIDŲ.

Ar jūs norit matyti kaip didžioji karės kariavo Francijoj, Rusijoj, Italijoj, Galičijoj, Belgijoj, Rumunijoj, Lenkijoj, Serbijoj, Austrijoj ir Turkijoj? Ar jūs norit matyti kaip aeroplanai kariavo ore. Ar jūs norit matyti kaip submarinai kariavo po vandeniu? Jūs galite tai matyti savo namuose su mažai išlaidų. Mes gavome labai daug naujų karės paveikslų Stereokopui. Kuomet jūs žiūrite į tuos paveikslus per Stereokopą, jūs išvaizdinat, kad jūs esate tikrai karės lauke ir viską matote savo akimis. Stereokopas, kurį jūs matote šiame paveikslėlyje kainuoja tik \$1.

200 skirtingų karės paveikslų tik \$3.00. Mes taipgi turime ir kitų labai įdomių karės paveikslų Stereokopui, būtent: Kelionė apie pasaulį, 500 paveikslų iš skirtingų dalių pasaulio su puikiausiomis scenėmis, kainuoja tik \$7.00. Užganedimams gyvanuoliams. Pristatyt tik \$1.00 kaip rinkinį jūsų užsakymui, o kitas pinigus jūs užmokėsite kuomet pasto nešiotas atneš jums į namus. Neatidėliok, bet šiandien išpirk šį apgarsinimą, prisiek \$1.00 prie jo ir siųsk:

BAZAR AND COMPANY
34 E. 7th St., Dept. L.
New York, N. Y.

DR. F. O. CARTER
Iškaba besisukanti sviesa

Ar Jūs Akiniai pritaikyti Okulisto Jūsų akis gali reikalingi gydymo arba akiniai. Kaip okulistai mes galime jums patarti. Kainos nebrangios, 10 metų pasaukio, \$4, \$5, \$6, \$7, \$8, \$9, \$10. Tikro aukso, \$6, \$7, \$8, \$9, \$10, \$11, \$12.

Specialė doma atkreipiam į mokyklą lankančius vaikus. Jei jūs turite galvos skaudėjimą arba dryžuotą akis, ateikite pas ištikimą okulistą gyvenantį 22 metu prie State gatvės. Pritaikoma dirbtiniai akiniai. Atitaisoma krei vos akys. Gydoma visos akių ligos.

FRANKLIN O. CARTER, M. D.
120 So. State St., 2-ras augštas
Chicago.
Valandos: 9 ryto iki 7 vakaro.
Nedėliomis 10 iki 12 dieną.

Reumatizmas Sausgėlė.

Nesikankykite savęs skausmais. Reumatizmo, Sausgėlės, Kaukų Gėlių, arba Mėšlungio — raumenų sukimui; nes skaudėjimai naikina kūno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPOUND motis lengvai prasiskverbia į reumatizmo ligas; mums šiandien daugybė žmonių siūnė padėkavones pusele. Prekė 50c per paktą 55c arba dvi už \$1.05.

Justin Kulis

3259 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Knyga: "SALTINIS SVIEKAS", augalams gydytis, kaina 50c.

DR. VAITUSH O. D.
Lietuvis Akių Specialistas

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svagūlio, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenka teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daroma su elektrine parodancia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiam į mokyklos vaikus.

Valandos nuo 12 iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 10 piet. Ofisas 1553 W. 47th St., kampaš Ashland Ave. Tel. Drover 9660.

Dr. W. Yuzskiewicz

Gydo visokias ligas, kaip vyrų taip ir moterų gamtiskais būdais. Nežiūrėkit kaip jusų ligos yra senos, bet atsilankykite pas mane.

VALANDOS:
Nuo 9 iki 10 valandai vakare.
Nedėliomis nuo 9 iki 6 po pietų.

DR. W. YUSZKIEWICZ
1407 Milwaukee Avenue,
Chicago, Ill.

KRAUTUVĖS VALANDOS: Paprastai nuo 8:30 ryto iki 5:30 vakare. Subatomis nuo 8:30 ryto iki 6 vak.

KLEIN BROS.
HALSTED & 20th STS.

PANEDELYJ TIKTAI Tomėtės
Suvienytų Valstijų valdžios Tomėtės didelė 3 svarų blekinė 11c

PANEDELYJ TIKTAI Sutaisyti jautienos kumpiai, mustų paečių sudyti, parsiduoda sveikas po 15c

Sausio Išpardavimas
ŠIMTŲ ŽIEMINIŲ KAUTŲ

Mes turime per daug žieminių kautų savo rankose. Norint juos išleisti mes esame priversti sumažinti kainas, nežiūrint prekes ar vertės. Jeigu esi nepirkęs žieminio kauto, pribūk čia anksti, be atidėlio jimo Panedėlyj.

Reguliariški \$20 Žieminiai Kautai už \$13.88.

Tinkami Moterims ir Merginoms Kautai. Visi vilnonio, juodo platus audimo, gražiai nudaistyti plūsiai ir tamsiais vilnoniais skrais. Populiariški diržuoti modeliai yra užtektinai. Kiti dideliais kalnieriiais, antri pusiau pamušti ir pilniais pamušais 13.88

Reguliarai \$40 Žieminiai Kautai už \$24.75.

Kautai regulierių ir extra miery geriausio šilko plūso, visi panašūs sidabrinio tono vilnoniai, velour vilnoniai, storų vilnų vilnoniai ir Polo audiniai. Vieni turi pilnus pamušalus, kiti pusiau pamušti šilkinį pamušalą. Dryžuoti modeliai ir plačiais kalnieriiais; visokių norinčių spalvų 24.75

\$195 Mink Marmot Kautas \$135

be Augštos rūšies Mink Marmot, šilkinis kalnieriis, gali būti nešiojamas diržu, ar be diržo, šilkinis pamušalu, už 133

\$125 Coney Kautas, \$82.50

Puikūs tamsiai geltoni Coney, dideli ir parankūs šilkiniais kalnieriiais; galima dėvėti diržu susegamai arba be diržo, gražiu šilku pamušu 82.50

Bravų Coney Cape kalnieriis, šilko parušalu, šilkinis kalnieriis 19.75

\$75 Coney Kautukai šilko pamušalais, už 45.00

THE WIERSEMA STATE BANK
11106-08 Michigan Avenue

Pranešimas būtinai basibaigus rugsėjo 12 d. 1919 išduotas Illinois valstijos viešų apskaitų peržiūrotojo.

VERSMĖS	SKOLINGUMAI
Paskolos ir atsaitos \$1,129,901.93	Kapitalo san. įmokėta 200,000.00
S.V. Bondai ir palind. 291,828.72	Antviršinio lido 10,000.00
Miesto ir Korp. Bond. 656,966.73	Neišdalintų pelnų 33,444.27
Antviršiniai ištraukimai 226.43	Depozitų 2,146,328.25
Intaisos 4,875.18	Neatmokėtų dalybų 10.00
Nekurtamas turtas 935.05	Atidėta mokesčiams 12,837.41
Gryni pinigai ir pripuolę iš bankų 317,885.89	
Viso versmų \$2,402,619.93	Viso Skolingumų \$2,402,619.93

Sausio 2, 1918 depozitų \$1,112,666.48
Lapkričio 17, 1919 depozitų \$2,146,328.25
Gryno laimėjimo depozitais \$1,033,661.77

VERŠININKAI
ASA WIERSEMA, Prezidentas NICHOLAS W. WIERSEMA, Kas.
GEORGE DALENBERG, Vic-prez. FREDERICK J. WIERSEMA, p.-k.

Direktorių ir Patarėjų Komitetas
Chas. H. Brandt Asa Wiersema
Herman L. Barnes Catrines DeHaan
Theophilus Schmid Nicholas W. Wiersema
George Dalenberg Chas. E. Reading Frederick J. Wiersema

VALSTIJINIS TAUPYMO BANKAS

Siųskite Pinigus į Lietuvą

Pinigai jau yra aplaikomi reguliariškai.
I LIETUVĄ SIUNČIAME LIETUVISKAS MARKES

Neatidėliokit, bet gelbėkit gimines tuojau
Gwarantuojame pilnai kiekvieną centą.

ATEIKITE AR RASYKITE:
GOLDBERGER & GOODMAN, BANKERS

VLADAS KAIRYS, Mgr.
136 E. 42-nd St., NEW YORK, N. Y.
Arti Grand Central Stoties

Apsauga Padetiems Pinigams.
SECURITY BANK
OF CHICAGO

Milwaukee Ave. cor. Carpenter St.
NARIAI FEDERAL RESERVE SYSTEM

3% PELNO ANT PADĖTŲ PINIGŲ

Saugios Depozitų Dežės
Mainoma Svetimšaliu Pinigai

Atdara panedėliais ir subatomis iki 8 val. vak

(Taša nuo 5-to pusl.)

no guzikuto "dėdės" iškarto įvaro dideliais kinkų drebėjimo visam šimtui ty smarkiųjų "kovotojų." Kur yra "dėdė", ten tie "revolucionieriai" yra tykus kaip avinėliai ir savo "principus" laiko kišenių.

Taigi, kad apsigynus nuo ty liežuvių (ir kumščios) revolucionierių, kad neįeidus jiems mūsų pramogose kelti "komunistišką" velniavą — kito kelio nėra, kaip suvaldyti juos įstatymų keliu. Patįs — negi mes eisime su jais mūšies! Tai būtų peržemas darbas. Jeigu jie kėsinais vartoti prieš mus spėką, tai duokime jiems progos pasiminti su tais, kurie tam skirti.

Suvaldykite tuos chuliganus! — Laisvietis.

Kuo tie žmonės mąsto?

Patarlė sako: "genio plunksnos margos, bet svietas da magesnis". Tai šventa tiesa. Pažvelgę į einamuosius pasaulyje įvykius tuojau pamatysim, kad jie sugadino ne vieno bet daugelio žmonių mąstymo aparatą. Visupirmausiai "durną galvą" gavo musiškaiai "komunistai." Jie mat besikaitydami "Naujie-nose" Sėjiko fejletonus ir Gvaidžio pašapos korespondencijas įsivaizdino, kad draugijos sistema iš kapitalistiško surėdymo į proletarišką diktatūrą galima perkeisti pludimu savo oponentų, ardytu darbininkų organizacijų ir įvairios rūšies smarkavimais. Jie laidoja LSS. gieda jai Requiem, o lietuvių socialistai organizuojasi ir organizuojasi. Keista, ar ne?

Kitas vėl, dagi profesorius, mokslininkas astronomas gavo "šumą" galvoj. Tai A. Porta. Jis mat pastebėjęs pro teleskopą dangiškų kunų grupavimosi įsivaizdino ir ėmė pranašauti, kad šių metų gruodžio 17 dieną busianti svieto pabaiga. Ir mūsų "komunistai", kaip tik išgirdo Portos pranašavimą, labai nudžiugo ir ėmė savo laikraščiuose rašyti, kad dabar tai jau tas "nevidonas kapitalizmas gaus mirtiną smugį. Iš antros gi pusės, dvasiški tėveliai graudeno savo avelės aukoti ir aukoti — savo dušias gelbėti. Tamsūs žmoneliai atkavo kiek kuris galėdamas.

Ant galo ateina sereba, 17 diena gruodžio. Kas gi atsitiko? Nieko, absoliutiškai nieko! 17 diena gruodžio praėjo kaip ir visos kitos dienos, ir svieto pabaigos nebuvo. Komunistai nepatenkinti; tamsūs žmoneliai atidavusieji kunigui savo skatikus dušiai išganyti verčia, nes neturi kuo nusipirkti šolderio; kunigai džiaugiasi turėdami pilnas mašnas, o kapitalistai lupa darbininkams kailį kaip paprastai.

Kas buvo, tas praėjo, bet ką jūs manote apie prof. Portą? Kaip jis jaučiasi? Žinoma, jis turėjo "didelio nesmagumo", kad jo pranašavimas neišsipildė. Bet jis, kaipo džentelmonas, prisipažino padaręs klaidą: Girdi, jis buvęs užmiršęs, kad ir saulė, panašiai į visas kitas planetas sukasi apie savo ašį. Naba-gas tas profesorius; užmiršo tai, ką kiekvienas paprastas gimnazistas žino.

Spėkite, kas yra sekamas? Nugi gerbiamas ponas Šarunas, išsina ant tos mizernos gyvenimo scenos. Jis, kaipo stiprus tautininkas, ima ir "išrodo," kad tautos apsisprendimo principas yra "fe". Ponas Šarunas, kuriam Naujienos davė vietos savo 299 num., nepajėgia suprasti, kad nepriklausoma Lietuva, negali būti demokratinė Lietuva, jei jos gyventojams nėra suteikta apsisprendimo teisė. Ponas Šarunas Lietuvos darbą žmones priskaito prie Romos plebejų o Lietuvos valdininkus prie patricijų. Panašiai mąstan-tis žmonės ir negali prie kitokio išvedimo prieiti.

Mes žinome, kad visa Lietuvos buržuazija (ir ponas Šarunas kartu) priešinasi apsisprendimo principui, todėl jie ir atidėlioja sušaukimą Steigiamojo

Pinigai Lietuvon GALIMA SIŪSTI

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ IŠMOKA LIETUVOJE

100 Auksinų Už 5 Dolerius
t. y. 20 auksinų už kiekvieną dolerį.

Mes esame po valdžios kontrole ir kaucija. Persiuntimas gvarantuojamas.

Persiuntimą Jus Patįs Kontroluosite

Mes išduosime Tamstai čekį, kurį Tamsta pasiųs pats lašku į Lietuvą. Su tuo čekiu Lietuvoje gaus pinigų. Šis budas yra greičiausias ir teisingiausias. Nieks pinigų negalės sulaikyti.

Siunčiant pinigus del persiuntimo siųskite čekiu arba Money Orderiu paduodami aiškų antrašą to, kam norite kad pinigai būtų Lietuvoje išmokėti, taipgi pats paduok savo aiškų antrašą. Už persiuntimą nieko nereikia extra mokėti. Už kiekvieną dolerį kurį mums prisiųsite, mes pasiųsime Lietuvon 20 auksinų.

Lietuvos Prekybos Bendrovė

Room 515 E.
120 Tremont Street, Boston, Mass.

ATIDARE
Naują REAL ESTATE Ofisą
LIBERTY COMPANY

3416 S. Wallace Street, Chicago, Illinois

ATIDARĖ OFISĄ

Kuriame parduoda žemes ir farmas, visuose kraštuose Amerikos. Taipgi perka, maino ir parduoda lotus ir namus Chicagos mieste, jo apidinkėse ir kitur. Skolina pinigus del pirkimo farmų ar budavojimo namų ir kitokiems reikalams. Apsaugoja gyvastį ligoje; visokius daiktus, namus ir rakandus. Kalba visokias kalbas ir duoda teisingas rodas ir visokius patarimus, visokiuose reikaluose. Norintys randavoti, pirkti ar parduoti namus, lotus ar farmas kreipkitės į LIBERTY KOMPANIJOS NAUJĄ IR VIENATINI CHICAGOJE OFISĄ, kuriame visas biznis yra varomas tiesiog teisingai ir atsakančiai.

AŠ ADOMAS A. KARALIAUSKAS, SEKANČIAI RASAU. Aš labai sirgau per 3 metus, nuslabnėjęs pilvelis buvo. Dispepsija, neviršimas pilvelio, nuslabnėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir abelias spėkų nustoymas viso kūno, ir būta nustojes vilties, kad begyvensiu. Visur įsiekiau sau pagelbos, nesigailėjau visoje Amerikoje ir už rubežių, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos. Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria, Kraujo valytojo, Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gydoles, tai po suvartojimui minėtos gydoles pradėjo mano pilvas atsigaun, stiprėti, gerai dirbt, Kraujas išsivalė. Nervai ėmė stipriai dirbt. Inkstai atsigaavo. Reumatizmas pranyko diegliai nebebadė po krutine. Vidurių režimas išnyko po užmušimui visų ligų. Bėgiu 3 mėnesių išgerdavau kas savaitę po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveikslė pamatiau toki skirtingą ir 1909 sykų dėka Salutaras vaistų geradėjisiel ir linkiu visiems savo draugams ir pažįstamiems su tokiats atsitikimais patariu nuosirdžiai kreiptis prie Salutaras:

ORKESTRA--BENA
Parupina visokiems reikalams
J. BALAKAS
1414 So. 49th Court
Cicero, Ill.
Tel. Cicero 2316

Seimo. Apsisprendimo principas mat reiskia šalies valdymo-si formą nustatytą visų šalies gyventojų noru. Nepriklausoma Lietuva be žmonių apsisprendimo teisės reiskia valstybė valdomą atžagareivių, kurie nenori skaityties su šalies gyventojų norais. Netik Lietuvos, bet ir visų šalių buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos stovėjo ir tebestovi už savo šalies nepriklausomybę. Bet pati nepriklausomybė dar nereiškia, kad visi šalies žmonės turi garantuotas sau visas politines ir pilietines laisves; nereiškia, kad visi piliečiai bus prileisti prie šalies atstatomojo darbo. Ji reiskia tik individualę laisvę buržuazijos

(Tąsą nuo 7-to pusl.)

Oi tu sviete, svieteli — blaškosi tie žmonės ir patys nesižino ko. — M. Karčiauskis.

BRIDGEPORT

Chicagos lietuvių vyrų choras. Chicagos lietuvių vyrų choras chiegiečiams gerai žinomas. Žinomas tuo, kad įsiai yra vienas didžiausių Chicagoje ir gerai išlavintas. Draugijos, kuopos bei bendrovės (pav. Naujiečių B-vė) jį visuomet kviečia padainuoti. Ir vyrų choro pataravimu kvietėjai ir publika visuomet yra patenkinti. Toliai liudija gausūs apdovainimai, kuriais vyrų choras pastinkama ir palydima nuo estrados.

Chicagos vyrų choro susibūres ytin apstulbė gausios ir pažangios jaunumės. Jie lavinasi-mokinasi netik dainų, o ir lešimų. Choras mat turi Dramos Skyrių. Toliai ryto, gruodžio 28, Chicagos vyrų choras rengia šaunų vakarą p. Mėdžio svetainėje. Choro lošėjai-mylėtojai vaidins keturių veiksmų dramą "Bedarbe." Veikalo turinys — grabų dirbėjo gyvenimas. Kadangi veiklas dar naujas,

Kaip Tai Sau Išaiškinti?

Kas yra priežastis to, kad ne kurie vyrai ir moteris gyvenime žengia pirmyn ir turi pasiekimų; lieka turtingi ir laimingi. Tuom tarpu kada kiti tuose pačiose sąlygose prie nieko nepriejo?

Daugelyj atsitikimų, priežastis yra labai paprasta; ji guli kune, nervų sistemoj ir dinamiškoj nervų energijoj. Nervai kontroliuoja kiekvieną kūno veiklą ir minties ir jeigu nervų sistema nėra tvarkoj; nėra sveika ir stipri, kumas ir protas labai nuo to nukentia.

Kiekvienas vyras ir moteris, jei nori turėti pasiekimų gyvenime; o taipgi būti sveiku ir laimingu, turi atkreipti atidą į sekančius simptomus: mažai kraujo, nemigė, stoka apetito, silpnumas, nevirškinimas, ir stoka energijos.

Tie yra ženklai, kuriais gamta perspėsti, kad nervų sistema yra sulaužyta ir silpna.

Tuose visuose atsitikimuose, vartojimas Partoglorij per trumpą laiką, tikrai suteiks palengvinimą ir pagalbą. Tas didelis gelbėtojas sustiprina nervus, ir visą nervų sistemą.

Partoglorij nėra jokių stebuklingų pagalbėtojų—"kuris gydys visus silpnumus"; jis yra tik naujausias moksliniu prirengimu atbudavojimui nervų sistemoj ir kaipo tiksliai yra absoluciai dvarantuotas. Užsisakyti kit tuojau butelį, o pažįsite puikias pasekmes. Kainuoja \$1.25, penki buteliai už \$5.00.

Parduodama per išradėją, N. C. Partosa, 160 Second Ave., New York, N. Y.

Vyriškų Drapanų Bargenai

Teisingas apsiėjimas. Garantuotas užgandinimas. Vyrų ir vaikų neatsisaukti, padaryti ant užkymo stulai ir overkoti vėliaus stailės ir konservatyvi modeliai, \$20.00 iki \$45.00.

Vyrų ir vaikų gatavai padaryti stulai ir overkoti \$1.00 iki \$28.00. Vyrų kelnės \$3.00 ir auščiau. Vaikų stulai \$5.00 ir auščiau. Pirkite sau overkautus dabar pakol prieš ateinančią žiemą nepakol kaidos.

Mes užlaikome taipgi pilną sandėlį neįymiai vartotų stulų ir overkautų \$8.50 ir auščiau.

Full dress, tuxedo, frock stulai, ir tt. \$10.00 ir auščiau. Atidara kas vakaras iki 9 val vak. Nedėliomis iki 6 val. vak. Sunatomis visą dieną iki 10 val. vak.

S. GORDON.
1415 So. Halsted St., Chicago.
Telef. 1907

PLUNKSNOS
Geriausios, kokias tik gali pirkti

Patys geriausi pukai \$1.89
Geriausios žasų plunksnos 1.39
Jauniklių žasų 69c
BECK'S DEPT. STORE
3323 S. Halsted St., Chicago
Reikalaukite sampelių.

tik pirmu kartu statomas, ir gerai atvaizdinas darbininkų gyvenimą, tad tikimasi gausios publikos. Beto, chiegiečių perreiga remti jį, kadangi choras visuomet patarnauja jų draugijoms. Del gero lošimo nereikia abejoti. — K. Vaičiūška.

Idomus vaikų Koncertas.
Nedėlio, Gruodžio 28ta d. Mark White Square svetainėj, prie Halsted ir 30tos gatvės, bus vaikų choro, "Jaunoji Birutė" koncertas, vadovaujamas p-lės S. Stanulitės. Šis choras buvo sutvertas pastangomis S. L. A. 208tos kuopos moterų ir bus jo pirmas pasirodymas ant scenos. Kartu dalyvaus ir "Ateities Spindulio" vaikų choras, iš Roselando. Programos bus įvairios. Susidės ir solo, duetų, šokių, piano solo, deklamacijų ir dainavymo keletos dainų abiejų chorų. Širdingai kviečiame visus, kurie įdomauja muzika ir vaikų lavinimu. Programas prasidės 3čia valandą po pietų. Ižan ga veltui. — Rengėja.

CICERO

Paklaida.

Naujiųjų nr. 303, žinutė apie Lietuvių Liuosybės. Namo reikalus, išskverbusi mažą korektūros paklaidę, kurią skaitau reikalinga atlaistyti. Ten pasakyta: "Kiek praėit mėnesį neprisiršė šerinkinių, tai dar šerų pardavėjai nepridavė atskaitos." Žodis neprisiršė klaidingas. Turi būti: "Kiek praėit mėnesį prisiršė" etc.

— Ant. Liutkus.

International karšpės darbininkai streikuoja.

Vadinamosios International Car Shop arba C. R. D. kompanijos (ant 43 ir Lincoln gatvių) darbininkai metė darbą. Gruodžio 23 dieną jie, kaip vienas žmogus, metė dirbtuvę ir pareikalavo, kad jiems būtų išmokama vedinamas "back pay" — už 1918 ir 1919 metus. Mat' pernai, kada darbininkai buvo sutreikavę, tai kompanija prižadėjo išmokėti tą "back pay." Bet iki šiol vis vilkino ir vilkino, o dabar visai atsisakė išmokėti. Todėl darbininkams neliko nieko kita, kaip mesti darbą.

Darbininkai yra gerai susiorganizavę ir žada streikuoti tol, kol kompanija nesutiks išpildyti jų reikalavimus. Lietuviai darbininkai todėl prašomi apsižiūrėti: kad sužinot ar nesužinot neliktumėt streiklaužiais. Mes visi turime eiti išvieno. Tik tuomet mūsų kova bus sėkminga.

— Ten dirbės.

Next — elevatori kompanija.

Sako, kad gubernatoriaus Lowdeno (Public Utilities) komisija žadanti "pasidaruoti", — kad numatytas važinėjimos kainas "ir ant elevatorių." Už sąvairės-kitos komisija laikysianti "nepaprastą posėdį elevatorių klausimui risti." Tuli tos komisijos nariai buk pasireiškę, kad septynių centų transferio elevatorių kompanijai busią gana. — Matysime.

Jaunieji nusizengėliai.

Jaunųjų nusizengėlių kortas paskelbė, kad už 1919 metus įsiai turėjęs net 17,487 "keisus." Vadinasi, tiek vaikų papildę vienokį ar kitokį nusizengimą. Praeitais metais jaunųjų nusizengėlių tebuve 14,474.

Jaunųjų nusizengėlių įvairiose prigludose laikoma: 851 berniukas ir 303 mergaitės.

Pašovė vertėivą.

Trijs nepažįstami bendfai vakar naktį pavojingai pašovė pasitūrintį vertėivą, Jorjy Sullivan 2923 Canal ave. Užpuolikai pabėgo.

Turėjo daug keisų.

Apskričio kortas paskelbė, kad už 1919 metus jis turėjęs 12,651 "keisą" — bylą. Naujų bylių, kurios bus nagrinėjama 1920 metais, paduota 10746.

Sešiolika tūkstančių naujų piliečių.
1919 metais Chicagoj išsiėmė pirmasias pilietiškas popieras (deklaracijas) 16,328 svetimšaliai. Antrasias popieras išsiėmė 3,029 svetimšaliai.

Rado negyvą žmogų.
Name 1732 W. 21 Pl. vakar naktį policija rado negyvą žmogų. Spėjama, kad tai lenkas John Parichinas. Namo savininkas sako, kad įsiai ten gyvenęs vienų vienas. Jo šeimyna esanti Europoj. Savo įnamio pavardės jis irgi nežina. Visa, ką jis žina, tai kad jo įnamis vadinęsis John'is.

Manoma, kad John'as buvo kieno nors nužudytas.

Pranešimai

Dramatiško Ratello mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlio, gruodžio 28, lygtai kaip 10 val. ryto, M. Mel-džio svet. 2242 W. 23 Pl. Vist draugai ir draugės priebūti be atsisakymo, nes yra svarbus reikalas. Meldžiū ir tuos draugus ir drauges, kurie myli įstoti į Ratelį.

— Sekr. A. Jusas

North Side. — I D. D. 86 kp. susirinkimas įvyks nedėlio, gruodžio 28, lygtai kaip 9 val. ryto, M. Mel-džio svet. 2242 W. 23 Pl. Vist draugai ir draugės priebūti be atsisakymo, nes yra svarbus reikalas. Meldžiū ir tuos draugus ir drauges, kurie myli įstoti į Ratelį.

"Birutės" pranešimas. — Visi "Birutės" dainininkai ir dainininkės malonės susirinkti repeticijoms utar-ke, gruodžio 30, 8 val. vak. į Mark White Square salę. Bus daromas taipjau pirmas prisirengimas statymui naujai parašyto p. St. Šimkaus muzikos-dramos veikalo "Išėjis", kurio vaidinimas įvyks vasario 1 d. C.S.P.S. salėje. — Valdya.

Kenosha, Wis. — L.F. 25 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlio, gruodžio 28, Socialistų svetainėj. Pradžia kaip 9 val. ryto. Įvisi nariai butinai privalo atsilankyti. Turime prisistūti knygų už 1919 ir reikės naują valdybą rinkti. — Valdya

The Vagabonds — "Can free love solve the sex problem?" A debate by Sirrseff Sullivan and Loughman, Sunday, Dec. 28, at 3 p.m. Colonial Hall, 20 W. Randolph St.

L.S.S. 4 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks gruodžio 28 d. 2 val. po pietų, Fellowship House, 331 W. 33 Pl. Kviečiame visus narius butinai atsilankyti ir naujų atsivesti. — Organizatorius.

Metinis Dr. Vinco Kudirkos Draugijos susirinkimas įvyks subotoj, gruodžio 27, Mėdžio svetainėj. Yra daug svarbių rekalų ir naujos valdybos rinkimas, todėl nariai praei-mui atvykti visi ir laiku. Valdya.

East Chicago, Ind. — L.A.U. Klubo susirinkimas įvyks nedėlio, gruodžio 28, 2 val. po pietų, K. Griško svetainėje, 150 ir Northcote Ave. — R. R. Svirekai.

L.M.P.S.A. 29 kp. rengia didelį koncertą nedėlio, sausio 4, M. Mėdžio svetainėj, 2242 W. 23rd Place. Pradžia 5:30 val vak. Programė dalyvaus gausiosios Chicago's spēkos. — Komitetas.

North Side. — Svarbia prelekcija skaitys Dr. M. T. Strikolis nedėlio, gruodžio 28 d. 3 val. po pietų, Knygyno svet. 1822 Wabansia Ave. Po prelekcijos bus šokiai prie geros muzikos. — Dr. J. Sarysio Komitetas.

Cicero. — Vyrų ir Moterų Apšv. Draugystės priešmetinis susirinkimas įvyks nedėlio, gruodžio 28 d. 1:30 val. po pietų, J. Neffo svet., 1500 So. 49th Ave. Bus rinkimas valdybos 1920 metams ir kiti svarbūs reikalai. Tuli nariai ir narės bukite laiku. — Valdya.

Pajieškojimai

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

PAJIESKAU savo švogerio Stanislovo Vitkaus, pirmiau gyveno Wisconsin ir Michigan miskuose, o dabar gyvena Chicagoje. Jo pusseserė Marijona Balčaitė nori su juo pasimatyti. Taipgi M. Balčaitė įsieško savo dėdės Dominiko Jokso; jis gyveno Illinois valstijoj. Malonės atsišaukti. Taipgi įsieško Onos Vitkaitės.

Jonas Jakavičia, 3230 Lowe Ave., Chicago, Ill. Phone Boulevard 5854.

PAJIESKAU savo sesers Onos Juozaitienės ir Onos Zulpienės. Paeina iš Kauno gub. Šiaulių pav. iš Kuršėnų miesto; 9 metai kaip mačikas, turiu svarbių rekalų, atsišaukit ar kas žinot praneškite.

JONAS JUOZAITIS
2025 Canalport Ave., Chicago, Ill.

PAJIESKAU draugo Franciskaus Seseliuko. Paeina iš Kauno gub. Telšių pav. Kartingų vol. Zadeikos dvaro. Turiu labai svarbių rekalų, meldžiū atsišaukti.

Taipgi įsieško S. Laurinavičiaus, Kauno gub., Telšių pav., iš Kartingų miesto, meldžiū atsišaukti, svarbus reikalas.

JOS. GAUDIS, Phelps, Wisc. Box 115

ASMENŲ JIEŠKOJIMAI

PAJIESKAU savo dukters Stasės Ašauskaitės, kuri apėjo mums iš Mason City, Iowa 1915 m. Tėvas yra miręs ir aš einu silpnyn, noriu dar pasimatyti; taigi jusy broliai ir sesers yra išsiilę. Judviejų yra viskas dovanota, atsišaukit greitai, arba kas apie juos žinote, meldžiū pranešti adresu:

K. ASTRAUSKIENE
2017 St. Paul Ave., Chicago, Ill.

RASTA-PAMESTA

PAMESTAS lapės skurus mergaitės kalnietis, Mildos teatre, Kalėdų vakare, 25 d. gruodžio. Kas rado, malonės sugrąžinti, gaus gerą dovaną.

W. SARKUS,
3140 So. Lowe Ave., Chicago.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA PATYRUSIŲ MERGINŲ VILNOMIS SORTUOTI.

DARBO VALANDOS: NUO 7:30 A.M. IKI 4:50 P.M.; SUBATOMIS IKI 12:30 M.

MOKESTIS NUO \$18.00 IKI \$20.00 SAVAITEJE.

FELSENTHAL-SLEPH COMPANY
755-759 W. TAYLOR STREET.

MOTERŲ IR MERGINŲ

AR JUS JIEŠKOT NAUJOS VIETOS? ATEIK IR PAMATYK MŪS. ATSIVISK SAVO DRAUGŲ.

MES NORIME MERGAICIŲ IR MOTERŲ DEL DIRBTUVES DARBO. PATYRIMAS NEREIKALINGAS. VISUOTINAS DARBAS. PUSE DIENOS SUBATOMIS PER APSKRITUS METUS. GERA MOKESTIS IR GREITAI DUODAME AUGSTENES VIETAS. TURI KALBETI ANGLISKAI.

TAIPGI PATYRUSIŲ MOTERŲ PRIE SULIEJIMO SU GELEŽIA. DARBAS PASTOVUS. PUSE DIENOS SUBATOMIS PER METUS. GEROS DARBO SĄLYGOS. ATSIŠAUK.

IMPERIAL BRASS MFG. CO.
524 SO. RACINE AVE.

Merginos--Moters

Ar jus nepatenkintos dabartinis savo užsiėmimu? Kodėl nepradėjus Naujus Metus geriau?

Geriausia vieta dirbti tai šviri, šviesi ir gerai ventiliuota dirbtuvė.

Silome jums geriausios progos prisieikti, su gera mokestim pradėdant.

Patogios darbo sąlygos ir ambitingos merginos ir moteris gali veik gauti brangesnį mokestį sulig savo gabumais.

Nuolatinis darbas per ištisus metus. Elgiames su savo darbininkais teisingai ir sąžiningai.

Atleikite ir patirkite.

Barnhart Bros. & Spindler

Monroe & Troop Street

REIKALAUJU senos moteries prižiūrėjimui vaikų; dirbti namų darbo nereikia. Kambariai yra šildomi garu. Užsiėmimas labai geras. Atsišaukite pas

J. SATKAUSKAS, Chicago. 620 W. 35 St.

MERGINŲ IR MOTERŲ PRIE OPERAVIMO PUNCH IR KIKER PRESŲ. TAIPGI PRIE VARSTOTŲ, DEL LENGVAUS IR SVARUS DARBO. PATYRIMO NEREIKIA. MES JUMS IŠMOKYSIME GREITU LAIKU, GERA MOKESTIS MOKINANTIS. PATYRIMAS PARDAROS NUO STUKIŲ. EXTRA BONUS MOKAMA KAS SAVAITE NUOLAT LANKANCIOMS DARBA. VALANDOS: 7:30 IS RYTO, 4:30 VAKARO; SUBATOMIS IKI 11:45. MALONIOS DARBO APLINKYBES. NAUJAME DIENOS SVIESA NAME. VICTOR MANUFACTURING & GASKET CO.

5750 Roosevelt Road

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

MERGAICIŲ IR MOTERŲ reikia prie operavimo punch ir kiker presų, tapgi pagelbai prie varstotų, lengvam šviriui darbe. Patyrimas nereikia. Mes išmokyšime jus į labai trumpą laiką. Gera alga mokama besimokinant. Patyrusios mergaitės gali uždirbti \$30 į savaitę dirbdamos nuo štukų. Mokama extra bonus kas savaitę už nuolatinį lankymasi darban. Valandos — nuo 7:30 val. iki 4:30 val. subatomis iki 11:45 val. Malonios aplinkybės naujoj dienos švesg dirbtuvėje. Kreipkitės: **VICTOR MANUFACTURING & GASKET CO.** 5750 Roosevelt Road.

REIKALINGA MERGINŲ

DEL LENGVAUS DIRBTUVES DARBO. PATYRIMAS NEREIKALINGAS. GEROS DARBO SĄLYGOS IR GERA MOKESTIS.

PUSE DIENOS SUBATOMIS.

The PIANO & ORGAN SUPPLY CO.
2100 N. Racine Ave.

REIKALINGA jaunos inteligentiškos moteriškes biznio patyrimu, pagelbėti dentisto ofise. \$25 į savaitę. Telefonuok del sutarties, Canal 222.

DR. ZIPPERMAN
1401 So. Halsted St., Chicago, Ill.

MERGINŲ prie klejavimo ir lipdymo; gera mokestis ir pastovus darbas. Kreipkitės 14 Sheldon St., iš užpakalio.

REIKALINGA moteris arba mergina prie namų darbo; geros sąlygos ir gera mokestis.

WEINBURG, Chicago, Ill. 3645 Douglas Boulevard, Chicago.

REIKALINGA 20 moterų prie popierių sortavimo. Mokama geriausia mokestis.

REPUBLIC WASTE PAPER CO.
626 W. Taylor St., ir kampas Desplaines St., Chicago, Ill.

REIKALINGA moteris arba mergina del namų darbo. Gera mokestis, mažai šeimyna — 3 ypatos, mažų nėra. Atsišaukite.

Mrs. KARPUS
3623 Parnell Ave., Chicago, Ill.

REIKALINGA — gabų mergaičių visų 16 metų amžiaus. Greitas pakėlimas algos ir vietos. **MODERN LAUNDRY** 58th & Halsted Sts.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ IR MOTERŲ

REIKALAUJA į šeimyninį viešbutį prityrusių kambarinių; mokestis \$52.50; taipgi prityrusių tarnų. Atsišaukti į namo užveidą **DREXEL VIEW APARTMENTS** 4358 Drexel Blvd.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

DARBININKŲ ir faundre. Nuolatinis darbas. **LINK BELT CO.** 39th St. ir Stewart Ave. Chicago.

REIKALINGA DARBININKŲ **FENSKE BROS.** 1666 Mc Henry St.

REIKIA DARBININKŲ FABRIKO DARBU

KREIPKITES Į STEIN-HALL MFG. CO. 2841 So. Ashland Ave.

REIKALINGA PECKURIO LAISNEMIS **FENSKE BROS.** 1666 Mc Henry Ave.

REIKALINGA PATYRUSIŲ MAISŲ **LOPYTOJŲ** **M. S. GOLDBERG** 1508 So. Newberry Ave.

REIKALINGAS vyras pardavėjas, visa laiką arba trumpą laiką. Patyrimas nereikalingas. Musų vyras uždirba nuo \$50 iki 800 į savaitę. Atsišaukite Room 9111912. 431 So. Dearborn St.

REIKALAUJA Geležies dirbėjų ir pagelbininkų, gera mokestis ir pastovus darbas. **GUARANTEE IRON & STEEL CO.** 2849 W. Lake St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKALINGA

Pirmos klesos VARIO MOLDE-RIŲ, prie kubilų ir pagrindų darbo.

Pirmos klesos suolo rankų prie vario darbo. Taipgi patyrusio vyro prie lenkimo varinių dujų. Reikia kalbėti angliskai.

Pirmos klesos metalo sukėjų. Reikia kalbėti anglų kalba.

Kreipkitės

IMPERIAL BRASS MFG. CO. 524 So. Racine Ave.

DARBININKŲ (Leiberių). Pastovus darbas. Gali sunaudoti 50. Kreipkitės

23-čios ir Racine Ave.

VYRŲ prie plieno; fiteriams pagelbininkų; riveteriams pagelbininkų; punch press operatorių ir pagelbininkų. Pastovus darbas, gera mokestis.

MORAVA CONSTRUCTION CO 85th ir Stewart Ave.

OLSON RUG CO. 1508 W. Monroe St.

VYRO — dirbti naktimis; užlaikyti grindis švariai ir taip toliaus. **MODERN LAUNDRY** 58th & Halsted Sts.

GALIMA sunaudoti keletą tvirtų vyrų prie pastovaus darbo. Gera mokestis.

Kreipkitės tuojau. **E. SELMON** 700 W. Erie St., Chicago, Ill.

REIKALINGAS žmogus važioti vežimu ir 2 vyrai del paprasto darbo išmestų popierių šapoje. Gera mokestis tikram žmogui.

REPUBLIC WASTE PAPER CO. 626 W. Taylor St., ir kampas Desplaines St., Chicago, Ill.

REIKALINGA fyderių ir lankstytojų. Geriausia mokestis ir bonusas. **MODERN LAUNDRY** 58th & Halsted Sts.

PARDAVIMUI

ANT PARDAVIMO krutomų pavelskų teatras. Teatras randasi labai geroj vietoj, biznis nuo seniai išdirbtas. Parsiduoda iš priežasties ėjimo į kitą biznį. Kas pirkas, padarys pinigų. 4151 W. Madison St. Chicago.

EXTRA BARGENAS

PARSIDUODA grosernė pigiai. Biznis geras nuo seniai išdirbtas. Lietuvių apgyventoj vietoj. 3245 So. Parnell Ave., Chicago.

DIDELIS BARGENAS Greitam pirkėjui.

PARSIDUODA didelė grosernė ir su įvairiais įtaisymais. Stakas vertas \$3,000, pardu